

Domov>Denarni zahtevki>Insolventnost/stečaj

Insolventnost/stečaj

Slovaška

1 Zoper koga je mogoče uvesti postopek v primeru insolventnosti?

Na Slovaškem je mogoče vse različne vrste postopkov v primeru insolventnosti uvesti zoper dolžnika.

2 Kateri so pogoji za uvedbo postopka v primeru insolventnosti?

Pogoji za uvedbo posameznih vrst postopkov v primeru insolventnosti

Pogoji za razglasitev stečaja ali prisilne poravnave

Stečajni postopek in postopek prisilne poravnave (v nadaljnjem besedilu: stečajni postopek) sta razdeljena na dva dela. Prvi del se začne z vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka in traja do izdaje sklepa o začetku stečajnega postopka. Drugi del se začne, ko je izdan sklep o začetku stečajnega postopka, in traja do končanja stečajnega postopka.

Pogoja za prvi del sta, da obstaja oseba, ki je upravičena do vložitve predloga za začetek stečajnega postopka (če se postopek začne na predlog), na podlagi katerega je mogoče utemeljeno domnevati, da je dolžnik insolventen, in da je pri sodišču plačan predujem.

Pogoji za drugi del (izdajo sklepa o začetku stečajnega postopka) so, da obstaja več upnikov, da je dolžnik prezadolžen ali plačilno nesposoben ter da obstajajo zadostna sredstva za kritje stroškov stečajnega postopka.

Oseba, upravičena do vložitve predloga: postopek se lahko začne na predlog ali brez njega. Predlog za začetek stečajnega postopka lahko vloži dolžnik, upnik, likvidacijski upravitelj ali druga oseba, določena z zakonodajo. Stečajni postopek se brez predloga začne zlasti v primeru neuspešnega prestrukturiranja, pri čemer sodišče v takem primeru z enim sklepom odloči o začetku stečajnega postopka in razglasitvi stečaja.

Predlog mora izpolnjevati splošne in nekatere posebne formalnosti, pri čemer so zadnjenaavedene odvisne od tega, kdo ga vloži. Če ga vloži upnik, mora vključevati dokaze o dolžnikovi plačilni nesposobnosti. Če ga vloži dolžnik (predpostavlja se plačilna nesposobnost ali prezadolženost), mora vključevati seznam dolžnikovih sredstev, obveznosti in povezanih strank ter najnovejše računovodske izkaze, če so na voljo.

Vložnik predloga mora pred vložitvijo predloga na bančni račun sodišča nakazati predujem.

Insolventnost pomeni, da je dolžnik prezadolžen ali plačilno nesposoben. Dolžnik je prezadolžen, če mora voditi račune v skladu z veljavno zakonodajo (zakon št. 431/2002 o računovodstvu), ima več kot enega upnika in vrednost njegovih obveznosti presega vrednost njegovih sredstev. Pravna oseba je plačilno nesposobna, če več kot 30 dni zamuja s plačilom dveh ali več finančnih obveznosti več kot enemu upniku. Fizična oseba je plačilno nesposobna, če 180 dni po zapadlosti plačila ne more plačati najmanj ene finančne obveznosti.

Zadostna sredstva – v primeru dvomov glede zadostnih sredstev za kritje stroškov stečajnega postopka sodišče imenuje začasnega upravitelja („stečajni upravitelj“ ali „upravitelj v postopku zaradi insolventnosti“), ki preuči zadevo.

Pogoji za začetek prestrukturiranja

Postopek prestrukturiranja je tako kot stečajni postopek razdeljen na dva dela. V prvem delu (začetek postopka prestrukturiranja) sodišče preuči, ali so izpolnjeni pogoji za prestrukturiranje. Ta del se začne, ko upravičena oseba (dolžnik ali upnik) vloži predlog skupaj s priporočilom stečajnega upravitelja za prestrukturiranje dolžnika. Drugi del se začne z dovoljenjem za prestrukturiranje, pri čemer dolžnik pod nadzorom stečajnega upravitelja in sodišča ter v sodelovanju z upniki pripravi načrt prestrukturiranja, razpravlja o njem ter zanj pridobi odobritev in potrditev sodišča.

Dolžnik lahko vloži predlog za prestrukturiranje, če je stečajnega upravitelja zaprosil za mnenje, ta pa je v mnenju, ki ne sme biti starejše od 30 dni, priporočil njegovo prestrukturiranje.

Upnik lahko vloži predlog za prestrukturiranje, če je stečajnega upravitelja zaprosil za mnenje in je ta v mnenju, ki ne sme biti starejše od 30 dni, priporočil prestrukturiranje dolžnika ter če je dolžnik soglašal z vložitvijo predloga.

Pogoji za začetek postopka za odpis dolga

Pogoji za začetek postopka za odpis dolga: dolžnik je fizična oseba (podjetnik ali potrošnik), stečajni postopek je bil končan, dolžnik je vložil predlog in dolžnik je izpolnil svoje obveznosti med stečajnim postopkom. Vendar dolžnik nima pravice zahtevati odpusta dolgov, če je bil stečajni postopek končan, ker dolžnikovo premoženje ni zadostovalo niti za poplačilo terjatev zoper stečajno maso. Drugi pogoji so, da je dolžnik plačilno nesposoben in da je razglasil plačilno nesposobnost, da je od zadnjega odpisa dolga preteklo deset let, da zoper dolžnika poteka izvršba (tj. prevzem nadzora nad premoženjem) ali podoben postopek in da dolžnik ne prestaja zaporne kazni.

Predlog se lahko vloži skupaj s predlogom za začetek stečajnega postopka ali med stečajnim postopkom do njegovega končanja. Vloži ga dolžnik, vendar ga mora zastopati center za pravno pomoč (*Centrum právnej pomoci*), predlog pa se lahko vloži izključno elektronsko.

Dolžniku je dolg odpisan, ko sodišče izda sklep o začetku stečajnega postopka (odpis dolga na podlagi stečaja) ali sklep o načrtu odplačevanja (odpis dolga na podlagi načrta odplačevanja). Za odpis dolga niso potrebne druge sodne odločbe.

Izpolnjevanje obveznosti: sodišče odobri odpis dolga, če ugotovi, da je dolžnik med stečajnim postopkom izpolnil obveznosti, določene z veljavno zakonodajo, sicer predlog zavrne. Pošten namen – domneva se, da ima dolžnik pošten namen, ki ga lahko upniki izpodbijajo v „klasičnem“ civilnem postopku, ne pa med postopkom za odpis dolga.

3 Katero premoženje je sestavni del stečajne mase? Kako se obravnava premoženje, ki ga je dolžnik pridobil ali ki je bilo nanj preneseno po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

Stečajni postopek se uporablja za:

premoženje, ki je pripadalo dolžniku ob izdaji sklepa o začetku stečajnega postopka;

premoženje, ki ga je dolžnik pridobil med stečajnim postopkom;

premoženje, s katerim so zavarovane dolžnikove obveznosti;

drugo premoženje, če tako določa zakonodaja.

Premoženje, ki je predmet stečajnega postopka, sestavlja stečajno maso, ki je razdeljena na splošno stečajno maso in ločeno stečajno maso za zavarovane upnike.

Iz stečajnega postopka je izključeno naslednje: premoženje, ki ga ni mogoče zarubiti v sodnem postopku izvršbe ali zaplembe, carinske garancije do višine carinskega dolga, davčna garancija in premoženje, izključeno iz stečajnega postopka na podlagi posebne zakonodaje. Dolžnikovi dohodki so predmet

stečajnega postopka v obsegu, v katerem jih je mogoče zarubiti v postopku izvršbe ali zplembe. Del neto plače, ki bi ga sicer bilo mogoče odšteti za poplačilo prednostnih terjatev, je predmet stečajnega postopka le v obsegu, v katerem se poplača terjatev zoper stečajno maso.

4 Kakšna pooblastila imata dolžnik in stečajni upravitelj?

Vloge strank v različnih vrstah postopkov

- Dolžnikove splošne obveznosti

- o Dolžnik mora preprečiti insolventnost. Če dolžniku grozi insolventnost, mora brez nepotrebnega odlašanja sprejeti ustrezne in sorazmerne ukrepe za njeno preprečitev. Vložitev predloga za prestrukturiranje dolžnika ne razbremeni obveznosti, da vloži tudi predlog za začetek stečajnega postopka (stečajni postopek se ustavi, če je dovoljeno prestrukturiranje).

Vloge strank v **stečajnem postopku**

- Stečajni upravitelj

- o Med stečajnim postopkom stečajni upravitelj zlasti upravlja premoženje, ki je predmet stečajnega postopka, ga unovči in izkupiček uporabi za poplačilo dolžnikovih upnikov.

- o Ko je izdan sklep o začetku stečajnega postopka, dolžnikova pravica do razpolaganja s premoženjem, ki je predmet stečajnega postopka, in pravica do delovanja v dolžnikovem imenu v zadevah v zvezi s tem premoženjem preideta na stečajnega upravitelja, ki zdaj deluje v imenu dolžnika in za njegov račun.

Vloge strank v **postopku prestrukturiranja**

- Stečajni upravitelj

- o Glavna naloga stečajnega upravitelja je, da v sodelovanju z dolžnikom in upniki pripravi osnutek načrta prestrukturiranja.

- o Stečajni upravitelj preuči prijavitelne terjatve ter jih prizna ali prereka.

- o Stečajni upravitelj nadzoruje dolžnika. Ena od oblik nadzora je odobritev dolžnikovih pravnih dejanj, ki so bila določena v sklepu sodišča o odobritvi prestrukturiranja.

- Dolžnik

- Dolžnik izpolnjuje naloge iz načrta prestrukturiranja.

- Dolžnik ima tudi pravico, da pri stečajnem upravitelju vloži predlog za prenehanje prijavitelne terjatve.

- Dolžnik deluje v svojem imenu in za svoj račun.

Vloge strank v **postopku za odpis dolga (obeh vrst)**

- Dolžnik

- o Z dovoljenjem za odpis dolga se začne triletno preskusno obdobje, v katerem mora dolžnik stečajnemu upravitelju ob koncu vsakega leta nakazati znesek, ki ga je določilo sodišče, vendar največ 70 % dolžnikovega skupnega neto dohodka za preteklo preskusno leto. Stečajni upravitelj po odštetju svoje nagrade znesek sorazmerno porazdeli med dolžnikove upnike v skladu s končnim načrtom razdelitve.

- o Dolžnik si mora v tem preskusnem obdobju razumno prizadevati najti zaposlitev kot vir dohodkov ali primerno samozaposlitev za isti namen ter zagotoviti vse informacije, ki jih zahteva stečajni upravitelj, vključno z informacijami o dohodkih, odhodkih in kakršni koli spremembi naslova prebivališča, zaposlitve ali kraja zaposlitve.

- o Za pravna dejanja dolžnika v preskusnem obdobju je potrebno pisno soglasje stečajnega upravitelja v obsegu, ki ga je sodišče določilo v sklepu o odobritvi odpisa dolga.

- o Dolžnik, ki ga zastopa center za pravno pomoč, vloži predlog, ki vključuje njegov življenjepis, seznam povezanih strank, sedanje in preteklo premoženje ter seznam upnikov. Dolžnik razglasi svojo plačilno nesposobnost in dokumentira obstoj postopka zplembe.

- o Dolžnik se mora med tem postopkom strinjati, da pravica do razpolaganja z njegovim premoženjem preide na stečajnega upravitelja.

- Stečajni upravitelj

- o Stečajni upravitelj pripravi seznam premoženja v stečajni masi in razpolaga z njim (tj. premoženje, ki je predmet stečajnega postopka).

- o Stečajni upravitelj odpove nekatere pogodbe.

- o Stečajni upravitelj unovči premoženje iz stečajne mase, plača stroške stečajnega postopka, predlaga načrt razdelitve izkupička in ga nato izvede.

- o Če se v stečajnem postopku uporabi načrt odplačevanja, stečajni upravitelj pripravi osnutek načrta odplačevanja in ga predloži sodišču v odobritev.

5 Pod katerimi pogoji je mogoče uveljavljati pobote?

Stečaj: terjatve, ki bi jo moral dolžnik plačati pred razglasitvijo stečaja, ni mogoče pobotati s terjatvijo, ki bi morala biti plačana dolžniku po razglasitvi stečaja; to velja tudi za pogojne terjatve, prijavitelne v stečajnem postopku. Terjatev, ki niso bile prijavitelne tako, kot je določeno v zakonodaji, prijavitelnih terjatev, pridobljenih s prenosom ali prehodom po razglasitvi stečaja, in terjatev, pridobljenih na podlagi spornih pravnih dejanj, ni mogoče pobotati z nobenimi dolžnikovimi terjatvami. Terjatev ni mogoče pobotati s terjatvijo, ki izhaja iz odgovornosti za nevlazitev predloga za začetek stečajnega postopka v imenu dolžnika. To ne izključuje pobota drugih terjatev.

Prestrukturiranje: civilnopravni predpisi se uporabljajo brez sprememb.

Odpis dolga na podlagi stečaja: terjatve, nastale po razglasitvi stečaja, ni mogoče pobotati z nasprotno terjatvijo dolžnika, ki je nastala pred razglasitvijo stečaja. Terjatve, nastale pred razglasitvijo stečaja, ni mogoče pobotati z nasprotno terjatvijo dolžnika, ki je nastala po razglasitvi stečaja. To ne izključuje pobota drugih terjatev.

Odpis dolga na podlagi načrta odplačevanja: civilnopravni predpisi se uporabljajo brez sprememb.

6 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na trenutne pogodbe, katerih stranka je dolžnik?

Stečaj: če je dolžnik pred razglasitvijo stečaja sklenil vzajemno pogodbo in jo je izpolnil, vendar je druga pogodbeni stranka ob razglasitvi stečaja ni izpolnila ali jo je izpolnila samo delno, lahko stečajni upravitelj zahteva izpolnitev pogodbe ali odstopi od nje. Če je druga pogodbeni stranka že delno izpolnila pogodbo, lahko stečajni upravitelj odstopi le od tistih obveznosti v pogodbi, ki jih druga pogodbeni stranka še ni izpolnila.

Če je dolžnik pred razglasitvijo stečaja sklenil vzajemno pogodbo in jo je druga pogodbeni stranka že izpolnila, vendar je dolžnik ob razglasitvi stečaja ni izpolnil ali jo je izpolnil samo delno, lahko druga pogodbeni stranka odstopi od tistih obveznosti v pogodbi, ki jih dolžnik še ni izpolnil; vendar se lahko terjatve druge pogodbene stranke, ki izhajajo iz odstopa od pogodbe, v stečajni postopek vključijo le tako, da se prijavijo kot pogojna terjatev.

Če je dolžnik pred razglasitvijo stečaja sklenil vzajemno pogodbo in je ob razglasitvi stečaja nista izpolnila niti dolžnik niti druga pogodbeni stranka ali pa sta jo izpolnila samo delno, lahko stečajni upravitelj in druga pogodbeni stranka odstopita od tistih obveznosti v pogodbi, ki še niso bile izpolnjene; vendar se lahko terjatve druge pogodbene stranke, ki izhajajo iz odstopa od pogodbe, v stečajni postopek vključijo le tako, da se prijavijo kot pogojna terjatev.

Če je dolžnik pred razglasitvijo stečaja sklenil pogodbo, katere predmet je zaveza za opravljanje neprekinjene ali ponavljajoče se dejavnosti ali zaveza, da se vzdrži določene dejavnosti ali da dopusti določeno dejavnost, lahko stečajni upravitelj odpove pogodbo z dvomesečnim odpovednim rokom, razen če ni z zakonom ali pogodbo določen krajši odpovedni rok; stečajni upravitelj lahko odpove tudi pogodbo, sklenjeno za določen čas. Stečajni upravitelj lahko najemno pogodbo odpove le pod pogoji, določenimi v civilnem zakoniku (*Občiansky zákonník*). Ta določba se ne uporablja za pogodbe, sklenjene na podlagi delovnega zakonika (*Zákonník práce*).

Če mora druga pogodbeni stranka vnaprej izpolniti pogodbo, ki jo je z dolžnikom sklenila pred razglasitvijo stečajnega postopka, lahko zavrne izpolnitev pogodbe, dokler ni zagotovljena ali zajamčena vzajemna izpolnitev.

Terjatve, nastale drugi pogodbeni stranki na podlagi pogodbe, sklenjene z dolžnikom pred razglasitvijo stečajnega postopka, v zvezi z izpolnitvijo, ki jo je druga pogodbeni stranka zagotovila stečajnemu upravitelju po razglasitvi stečajnega postopka, so terjatve zoper stečajno maso. Razen če ni z zakonodajo določeno drugače, se lahko katere koli druge terjatve druge pogodbene stranke, nastale po razglasitvi stečajnega postopka na podlagi pogodbe, sklenjene z dolžnikom pred razglasitvijo stečajnega postopka, vključijo le tako, da se prijavijo kot pogojna terjatve.

Če je dolžnik pred razglasitvijo stečajnega postopka predmet prodal s pridržkom lastninske pravice in ga izročil kupcu, lahko kupec predmet vrne ali vztraja pri izpolnitvi pogodbe.

Če je dolžnik pred razglasitvijo stečajnega postopka kupil in prevzel predmet s pridržkom lastninske pravice, ne da bi pridobil lastništvo nad njim, prodajalec ne more zahtevati vračila predmeta, če stečajni upravitelj obveznosti iz pogodbe izpolni takoj, ko ga prodajalec k temu pozove. Stečajni upravitelj lahko izpolni obveznosti iz take pogodbe o nakupu predmeta s pridržkom lastninske pravice, če je predmet v posesti dolžnika in stečajni upravitelj z ustrežno poklicno skrbnostjo ugotovi, da je izpolnitev obveznosti ugodnejša za stečajno maso. Če predmet ni v posesti dolžnika, se lahko kakršne koli terjatve v stečajni postopek vključijo le s prijavo.

Te določbe se smiselno uporabljajo tudi za pogodbo, katere predmet je zakup predmeta za dogovorjeno zakupnino in za določen čas z namenom prevzema lastništva nad zakupljenim predmetom.

Prestrukturiranje: druga pogodbeni stranka ne more odpovedati pogodbe, sklenjene z dolžnikom, ali odstopiti od nje zaradi dolžnikove zamude pri izpolnitvi, do katere je bila druga pogodbeni stranka upravičena pred začetkom postopka prestrukturiranja, odpoved pogodbe ali odstop od nje iz tega razloga pa je brez učinka. Pogodbeni dogovori, ki drugi pogodbeni stranki omogočajo, da odpove pogodbo, sklenjeno z dolžnikom, ali odstopi od nje zaradi postopka prestrukturiranja ali stečajnega postopka, so brez učinka.

Odpis dolga na podlagi stečajnega postopka: po razglasitvi stečajnega postopka je mogoče odpovedati pogodbo, katere predmet je zaveza za opravljanje neprekinjene ali ponavljajoče se dejavnosti ali zaveza, da se stranka vzdrži določene dejavnosti ali da dopusti določeno dejavnost, če je bila pogodba sklenjena pred razglasitvijo stečajnega postopka. Če se pogodba nanaša na premoženje, ki je predmet stečajnega postopka, jo lahko odpove stečajni upravitelj, v drugih primerih pa dolžnik. Odpoved začne veljati ob vročitvi obvestila drugi pogodbeni stranki. Pogodba se lahko odpove tudi, če je bila sklenjena za določen čas. Pogodba o najemu stanovanja v zvezi s tretjo osebo, ki je najemnik, se lahko odpove le pod pogoji, določenimi v civilnem zakoniku in posebni zakonodaji.

Dolžnik, stečajni upravitelj ali druga pogodbeni stranka lahko odstopi od druge pogodbe, če je bila sklenjena pred razglasitvijo stečajnega postopka in še ni izpolnjena v celoti. Tak odstop od pogodbe je mogoč le v obsegu še neizpolnjenih vzajemnih obveznosti pogodbenih strank.

Določbe o prodaji predmeta s pridržkom lastninske pravice in o pogodbah, katere predmet je zakup predmeta za dogovorjeno zakupnino in za določen čas z namenom prevzema lastništva nad zakupljenim predmetom, se uporabljajo enako kot v stečajnem postopku.

Zgornje določbe se ne uporabljajo za pogodbe in sporazume, sklenjene na podlagi delovnega zakonika.

Odpis dolga na podlagi načrta odplačevanja: posebnih določb o dolžnikovih pogodbenih razmerjih ni, uporabljajo se „klasični“ predpisi civilnega in gospodarskega prava.

7 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na postopke, ki so jih sprožili posamezni upniki (razen za pravde v teku)?

Učinki razglasitve stečajnega postopka

Med stečajnim postopkom ni mogoče začeti postopka izvršbe ali zapolnebe zoper premoženje, ki je predmet stečajnega postopka; že začeti postopek izvršbe ali zapolnebe se ob razglasitvi stečajnega postopka ustavi.

Zoper premoženje, ki pripada dolžniku, ni mogoče začeti ali nadaljevati uveljavljanja zastavne pravice za dolžnikovo obveznost, zavarovano z zastavno pravico; ta učinek ne velja za:

uveljavljanje zastavne pravice v zvezi z denarnimi sredstvi ali terjatvami z računa pri banki ali podružnici tuje banke;

državne obveznice;

prenosljive vrednostne papirje.

Če je bil pred razglasitvijo stečajnega postopka na podlagi posebne zakonodaje dodeljen predmet dražbe in je tak predmet predmet stečajnega postopka ter je ponudnik dražitelju plačal ceno, določeno na dražbi, lastništvo ali druga pravica do predmeta dražbe preide na ponudnika. Izkupiček dražbe postane del zadevne stečajne mase, stroški dražbe pa terjatev zoper navedeno stečajno maso; če je dražbo predlagal upnik z zavarovano terjatvijo, se izkupiček izplača upniku do višine zavarovane terjatve, kot da stečaj ne bi bil razglašen.

Učinki prestrukturiranja

• Za terjatev, ki je prijavljena v postopku prestrukturiranja, ni mogoče začeti postopka izvršbe ali zapolnebe zoper premoženje, ki pripada dolžniku; že začeti postopek izvršbe ali zapolnebe se ob razglasitvi stečajnega postopka prekine, pozneje v postopku pa opusti. Če je bilo premoženje v tem postopku že unovčeno, vendar izkupiček še ni bil izplačan upravičeni stranki, se izkupiček vrne dolžniku z odštetimi stroški postopka.

Za zavarovano terjatev, ki je prijavljena v postopku prestrukturiranja, ni mogoče začeti ali nadaljevati uveljavljanja zastavne pravice na premoženju, ki pripada dolžniku.

8 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na nadaljevanje pravnih, ki tečejo v trenutku uvedbe postopka v primeru insolventnosti?

Stečaj

Z razglasitvijo stečajnega postopka se prekinejo vsi sodni in drugi postopki, roki pa prenehajo teči.

Postopek se lahko nadaljuje na predlog stečajnega upravitelja, ki z vložitvijo predloga za nadaljevanje postopka postane stranka v postopku namesto dolžnika.

Ne prekinejo se naslednji postopki:

postopki za reševanje kriz finančnih trgov v smislu Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014;

davčni postopki;

carinski postopki;

razlastitveni postopki;

preživitveni postopki;

kazenski postopki (vendar pa niso mogoče odločitve o odškodnini);

celo v zgornjih postopkih se rok, v katerem mora stečajni upravitelj vložiti pravno sredstvo, ne izteče prej kot 30 dni po prvem zboru upnikov.

Prestrukturiranje

Z dovoljenjem za prestrukturiranje se prekinejo vsi sodni in arbitražni postopki v zvezi s terjatvami, prijavljenimi v postopku prestrukturiranja.

Zahtevki se lahko uveljavljajo samo s prijavo (prerekanje in priznanje terjatev).

Odpis dolga na podlagi stečajnega postopka

Sodni postopek v zvezi s terjatvijo, ki se lahko poplača le v stečajnem postopku, se ustavi, vendar se zastaralni rok izteče najhitreje 60 dni po razglasitvi stečaja.

Če se stečajni postopek pozneje ustavi z obrazložitvijo, da ni bilo osnovnih pogojev zanj, se ustavitev postopka ne upošteva.

Če je drug upnik prerekal terjatev, na katero odpis dolga ne vpliva, ta upnik s prerekanjem terjatve pridobi pravico do intervencije v postopku.

Odpis dolga na podlagi načrta odplačevanja

To ne vpliva na sodne in druge postopke.

9 Katere so glavne značilnosti udeležbe upnikov v postopku v primeru insolventnosti?

Stečaj

Upniki

Upniki uveljavljajo svojo voljo v zvezi s potekom stečajnega postopka bodisi samostojno bodisi prek upniških organov. Tako lahko vplivajo na stečajni postopek ter nadzirajo upravljanje in unovčenje premoženja. Stečajnemu upravitelju lahko dajo navodila, kako ravnati; lahko tudi prerekajo terjatve itd.

Sodišče med stečajnim postopkom nadzira delo stečajnega upravitelja.

Prestrukturiranje

Upniki

Vloga upnikov je, da prek upniških organov prispevajo k pripravi osnutka in odobritvi načrta prestrukturiranja.

Upnik, ki prijavi terjatev pri stečajnem upravitelju, je upravičen do vložitve predloga pri stečajnem upravitelju za prerekanje (druge) prijavljene terjatve.

Odpis dolga na podlagi stečaja

Upniki

Upniki morajo prijaviti svoje terjatve.

Zavarovani upniki lahko razmislijo o prijavi svojih terjatev, vendar lahko tudi uveljavljajo svoje zastavne pravice.

Upnik lahko prereka terjatve drugih upnikov.

Upnik lahko deluje kot predstavnik upnikov.

Upnik lahko pozneje (po koncu postopka) vloži tožbo zoper dolžnika za razveljavitev odpisa dolga zaradi nepoštenega namena.

Odpis dolga na podlagi načrta odplačevanja

Upniki

Načrt odplačevanja zadeva samo nezavarovane upnike; odpis dolga na podlagi načrta odplačevanja ne zadeva zavarovanih upnikov.

Upniki morajo sprejeti zaščito pred upniki, ki jo zagotavlja sodišče.

Upnik, ki ga zadeva načrt odplačevanja, lahko po obvestilu stečajnega upravitelja o pripravi osnutka načrta odplačevanja ugovarja temu načrtu in predlaganemu deležu za poplačilo nezavarovanih upnikov.

Upnik lahko pozneje (po koncu postopka) vloži tožbo zoper dolžnika za razveljavitev odpisa dolga zaradi nepoštenega namena.

10 Na kakšen način lahko stečajni upravitelj uporablja premoženje iz stečajne mase oziroma razpolaga z njim?

Stečaj

Ko je izdan sklep o začetku stečajnega postopka, dolžnikova pravica do razpolaganja s premoženjem, ki je predmet stečajnega postopka, in pravica do delovanja v dolžnikovem imenu v zadevah v zvezi s tem premoženjem preideta na stečajnega upravitelja, ki zdaj deluje v imenu dolžnika in za njegov račun.

Če so pravna dejanja dolžnika med stečajnim postopkom v škodo premoženja, ki je predmet stečajnega postopka, v zvezi z upniki nimajo učinkov; to ne vpliva na njihovo veljavnost.

Osebe, ki imajo v stečajnem postopku dolgove, ki so predmet stečajnega postopka, morajo te dolgove plačati stečajnemu upravitelju; ta obveznost še vedno velja, če jih plačajo drugi stranki, razen če stečajni upravitelj prejme taka plačila.

Dolžnik lahko med stečajnim postopkom zavrne darilo ali dediščino samo s soglasjem stečajnega upravitelja, sicer je zavrnitev darila ali dediščine brez učinkov v zvezi z upniki.

Če je sklep o začetku stečajnega postopka izdan za pravno osebo v likvidaciji, se likvidacija prekine do preklica stečajnega postopka.

Pristojni organ (upniški odbor, zavarovani upnik ali v posebnih primerih sodišče) stečajnemu upravitelju daje navodila in priporočila v zvezi z upravljanjem premoženja, poslovanjem dolžnikovega podjetja ali dela podjetja in unovčenjem premoženja. To vključuje tudi oddajo premoženja ali precejšnjega dela premoženja v najem (z omejitvami v primeru delujočega podjetja).

Pristojni organ tudi izdaja navodila za:

sklenitev pogodbe o začasni zagotovitvi sredstev v zvezi s poslovanjem dolžnikovega podjetja;

nadaljevanje poslovanja podjetja, če je dolžnik posebna vrsta finančne institucije;

ustanovitev zastavne pravice na dolžnikovem premoženju;

sklenitev pogodbe v zvezi s poslovanjem dolžnikovega podjetja, v kateri se stečajni upravitelj zaveže, da bo podjetje nadaljevalo poslovanje po določenem obdobju ali z določenim deležem prometa.

Stečajni upravitelj mora pred prvim pravnim dejanjem v tej zadevi zaprositi za navodila in počakati nanje. Če se pristojni organ ne odzove, stečajni upravitelj prosi sodišče, naj odloči, kako nadalje ukrepati, sklep sodišča pa je za upravitelja zavezujoč. Zahteva stečajnega upravitelja mora vključevati vse ustrezne informacije.

V drugih zadevah lahko pristojni organ stečajnemu upravitelju priporoči, kako ravnati, in če stečajni upravitelj zavrne upoštevanje tega priporočila, lahko organ prosi sodišče, naj odloči, kako ravnati, sklep sodišča pa je za upravitelja zavezujoč.

Če pristojni organ stečajnemu upravitelju naroči, naj ravna na način, ki je v nasprotju z interesi drugih upnikov ali s pravili za unovčenje premoženja, stečajni upravitelj zavrne navodilo in pozove organ, naj ga spremeni. Če se pristojni organ ne odzove, stečajni upravitelj prosi sodišče, naj odloči, kako ravnati, sklep sodišča pa je za upravitelja zavezujoč.

Stečajni upravitelj upravlja premoženje, ki je predmet stečajnega postopka, s poklicno skrbnostjo za zagotovitev, da je ustrezno zaščiten pred izgubo, škodo, uničenjem ali drugim poslabšanjem in da so stroški, nastali pri upravljanju premoženja, le tako visoki, kot je nujno potrebno po presoji njihove primernosti in gospodarnosti.

Stečajni upravitelj pri upravljanju premoženja, ki je predmet stečajnega postopka, ne sme dajati prednosti nobenemu od upnikov ali osebnim interesom ali interesom drugih pred skupnimi interesi vseh upnikov.

Stečajni upravitelj lahko premoženje, ki pripada dolžniku in je predmet stečajnega postopka, odda v najem. Stečajni upravitelj se mora dogovoriti o najemni pogodbi, v kateri je najemnina vsaj v višini, za katero se predmet običajno oddaja v najem na danem kraju in ob danem času, ter mora zagotoviti, da z najemno pogodbo za dolžnika niso določene nobene druge obveznosti razen zakonskih in da so obveznosti najemnika na podlagi najemne pogodbe

ustrezno zavarovane, poleg tega pa mora zagotoviti tudi, da se lahko najemna pogodba odpove z enomesečnim odpovednim rokom. Če ti pogoji niso izpolnjeni, lahko stečajni upravitelj najemno pogodbo sklene le s soglasjem pristojnega organa. Prihodki od tega najema se štejejo za izkupiček od unovčenja premoženja, ki je predmet stečajnega postopka.

Po razglasitvi stečaja lahko stečajni upravitelj nadaljuje nekatere dejavnosti, povezane z dolžnikovim poslovanjem, če se s tem zviša vrednost premoženja, ki je predmet stečajnega postopka, ali prepreči znižanje njegove vrednosti. Če stroški teh dejavnosti presega prihodke od njih, stečajni upravitelj takoj preneha izvajati te dejavnosti.

Unovčenje premoženja

Namen unovčenja premoženja, ki je predmet stečajnega postopka, je pridobiti največji možni izkupiček v najkrajšem možnem času in z najnižjimi možnimi stroški. Stečajni upravitelj pri unovčenju tega premoženja s poklicno skrbnostjo izbere način, ki bo najustreznejši za namen unovčenja premoženja, in ravna v skladu s pravili za unovčenje, določenimi v zakonodaji.

Stečajni upravitelj, imenovan ob razglasitvi stečaja, nemudoma unovči vse premoženje, ki mu neposredno grozi poškodovanje, uničenje ali drugo bistveno poslabšanje; za to niso potrebna niti navodila pristojnega organa niti odločba sodišča. Drugo premoženje lahko začne unovčevati po prvem zboru upnikov.

Stečajni upravitelj vodi pregledne evidence unovčenja premoženja, ki je predmet stečajnega postopka, in sicer ločeno za splošno stečajno maso in vsako ločeno stečajno maso. Po unovčenju posameznega dela premoženja stečajni upravitelj dodeli izkupiček tistemu delu seznama, ki je bil predmet unovčenja. Če stečajni upravitelj unovči več delov skupaj in ni mogoče določiti posameznega izkupička, skupni izkupiček sorazmerno razdeli med zadevne dele v skladu z njihovo ustrezno vrednostjo glede na vrednost, navedeno na seznamu.

Stečajni upravitelj izkupiček od unovčenja premoženja, ki je predmet stečajnega postopka, nakaže na račun pri banki ali podružnici tuje banke; obresti, ki jih banka ali podružnica tuje banke plača za stanje na računu, se obravnavajo kot izkupiček od unovčenja premoženja, ki je predmet stečajnega postopka.

Stečajni upravitelj lahko za namene unovčenja premoženja:

- (a) objavi javni razpis;
- (b) prodajo premoženja zaupa dražitelju;
- (b) prodajo premoženja zaupa trgovcu z vrednostnimi papirji;
- (d) organizira dražbo, postopek zbiranja ponudb ali drug konkurenčni postopek, ki vodi do prodaje premoženja;
- (e) premoženje proda na drug ustrezen način.

Pri unovčenju podjetja stečajni upravitelj uporabi pogodbo, s katero na kupca prenese vse predmete, pravice in druga sredstva, ki pripadajo podjetju. Kar zadeva obveznosti, povezane s podjetjem, se na kupca prenesejo le tiste, ki izhajajo iz poslovanja dolžnikovega podjetja po razglasitvi stečaja, in nedenarne obveznosti, ki izhajajo iz delovnih razmerij, navedenih v pogodbi (načelo *nemo plus iuris* se ne uporablja).

Če stečajni upravitelj premoženje, ki je predmet stečajnega postopka, unovči drugače kot s prodajo podjetja, dela podjetja ali znatnega dela premoženja, ki pripada podjetju, lahko nepremičnine, ki so predmet stečajnega postopka, unovči le na dražbi; stečajni upravitelj dražbo objavi v gospodarskem uradnem listu (*Obchodný vestník*).

Stečajni upravitelj pri unovčenju premoženja ni vezan na pravico do pristopa k prenosu delnic, pravico zahtevati prenos delnic, pravico zahtevati pridobitev delnic ali katere koli pogodbene predkupne pravice. V primeru unovčenja premoženja, v zvezi s katerim obstaja zakonska predkupna pravica ali predkupna pravica, ustanovljena kot stvarna pravica, stečajni upravitelj predmet predkupne pravice pisno ponudi kateri koli osebi, ki je upravičena na podlagi predkupne pravice; ta predkupna pravica ne zavezuje stečajnega upravitelja, če je upravičena stranka ne uresniči v 60 dneh po prejemu pisne ponudbe.

Z unovčenjem premoženja prenehajo vse zastavne pravice, razen zastavne pravice, ki jo je stečajni upravitelj ustanovil po razglasitvi stečaja po navodilu pristojnega organa, ali zastavne pravice na premoženju tretje osebe, ki je po prednosti razvrščena pred zastavno pravico, s katero je zavarovana dolžnikova odgovornost.

Pri odplačnem prenosu predmeta kupec pridobi lastništvo, tudi če dolжник ni bil lastnik predmeta, razen če je kupec vedel ali bi moral vedeti, da dolжник ali tretja oseba, s premoženjem katere je bila zavarovana dolžnikova obveznost, ni lastnik predmeta. Stečajni upravitelj odgovarja prvotnemu lastniku predmeta za kakršno koli škodo, ki jo je utrpel pri tem, razen če lahko dokaže, da je ravnal s poklicno skrbnostjo.

Odpis dolga na podlagi stečaja

Ko je izdan sklep o začetku stečajnega postopka, dolžnikova pravica do razpolaganja s premoženjem, ki je predmet stečajnega postopka, in pravica do delovanja v dolžnikovem imenu v zadevah v zvezi s tem premoženjem preideta na stečajnega upravitelja, ki zdaj deluje v imenu dolžnika in za njegov račun. Če so pravna dejanja dolžnika med stečajnim postopkom v škodo premoženja, ki je predmet stečajnega postopka, v zvezi z upniki nimajo učinkov; to ne vpliva na njihovo veljavnost.

Dolжник in z njegovim soglasjem njegova bližnja oseba lahko predmet, ki je predmet stečajnega postopka, uporablja kot običajno, vendar ga morata zaščititi pred izgubo, poškodbo ali uničenjem in se vzdržati vsega, s čimer bi se znižala njegova vrednost, razen običajne obrabe. Vsakdo, ki uporablja predmet, ki je del stečajne mase, mora stečajnemu upravitelju omogočiti, da ga kadar koli pregleda. Če tak predmet uporablja kdo drug kot dolжник ali njegova bližnja oseba, ga lahko uporablja le z dovoljenjem stečajnega upravitelja. Vsi prihodki od take uporabe predmeta s strani tretje osebe so del stečajne mase.

Stečajni upravitelj unovči nepremičnine višje vrednosti, ki so predmet stečajnega postopka, na dražbi, nepremičnine nižje vrednosti, ki so predmet stečajnega postopka, pa unovči kot premično premoženje.

Najnižja ponudba pri unovčenju nepremičnine na dražbi je znesek, ki ga določi prijavljeni zavarovani upnik, katerega zastavna pravica na predmetu dražbe je po prednosti razvrščena najvišje, ali predstavnik upnikov, če na predmetu dražbe ni zastavne pravice.

Unovčenje dolžnikovega stanovanja

Stečajni upravitelj lahko dolžnikovo stanovanje unovči le na dražbi.

Dolžnikovo stanovanje se ne sme unovčiti, če izkupiček po odbitku oproščene vrednosti stanovanja (10 000 EUR) ne bi krił stroškov unovčenja stanovanja in vsaj dela terjatev prijavljenih upnikov. Vrednost dolžnikovega stanovanja oceni stečajni upravitelj; vendar če kateri koli upnik predloži izvedensko mnenje in plača predujem za nagrado notarja za preverjanje poteka dražbe, odločitev temelji na izvedenskem mnenju. Če predmet nato ni unovčen, mora upnik plačati stroške unovčenja.

Če je dolžnikovo stanovanje unovčeno, stečajni upravitelj nakaže znesek, ki ustreza oproščeni vrednosti dolžnikovega stanovanja (zunaj načrta razdelitve), na poseben bančni račun, ki ga je stečajni upravitelj odprl za ta namen v imenu dolžnika in za njegov račun, ter o tem brez nepotrebne odlašanja obvesti dolžnika. Samo stečajni upravitelj ima pravico položiti ali prenesti sredstva na poseben račun dolžnika.

Sredstva na dolžnikovem posebnem računu niso predmet stečajnega postopka, postopka zaplembe ali podobnega izvršilnega postopka 36 mesecev po odprtju računa.

V teh 36 mesecih dolжник ne sme razpolagati s tem posebnim računom, vendar ima pravico od banke ali podružnice tuje banke zahtevati dvig denarja z računa v okviru najvišjega mesečnega zneska, ki ga z uredbo določi slovaška vlada (250 EUR).

Če je dolžnikovo stanovanje unovčeno in je to skupno premoženje zakoncev, stečajni upravitelj odpre tudi poseben račun dolžnika za nekdanjega solastnika skupnega premoženja.

Unovčenje premičnin

Stečajni upravitelj unovči premičnine, ki so predmet stečajnega postopka, kot enega ali več sklopov premoženja v postopku zbiranja ponudb. V ta namen stečajni upravitelj v gospodarskem uradnem listu objavi sklop premoženja, ponujenega za prodajo, in rok za oddajo ponudb, ki ne sme biti krajši od desetih koledarskih dni od objave postopka zbiranja ponudb v gospodarskem uradnem listu. Upoštevajo se samo tiste ponudbe, za katere je zainteresirana stranka na račun stečajnega upravitelja nakazala celoten predujem ponujene kupnine. Pri prodaji odloča najvišja ponujena kupnina. Če več zainteresiranih strani da enako ponudbo, stečajni upravitelj odloči z žrebom. Kupec mora poskrbeti za odstranitev predmetov na lastne stroške.

Če premičnin, ki so predmet stečajnega postopka, ni mogoče unovčiti niti v tretjem postopku zbiranja ponudb, te niso več predmet stečajnega postopka. Če upnik s prijaviteljo terjatvijo izrazi interes za ta sklop premičnin, ga stečajni upravitelj prenese na upnika s prijaviteljo terjatvijo, ki v desetih dneh po koncu tretjega postopka zbiranja ponudb predloži najvišjo ponudbo. Če da več upnikov s prijavljenimi terjatvami enako ponudbo, stečajni upravitelj odloči z žrebom. Upnik mora poskrbeti za odstranitev predmetov na lastne stroške.

Stečajni upravitelj lahko po pisnem navodilu predstavnika upnikov ali zadevnega zavarovanega upnika premičnine unovči tudi na drug način. Če to zadeva več zavarovanih upnikov, lahko pisno navodilo izda samo upnik, katerega zastavna pravica je po prednosti razvrščena najvišje.

Unovčenje terjatev in drugih sredstev

Če so dolžnikove terjatve del stečajne mase, jih stečajni upravitelj poskuša izterjati, vendar pri sodišču ali drugem pristojnem organu ne vložijo zahtevka za njihovo plačilo. Če stečajnemu upravitelju tega ne uspe storiti v šestih mesecih po razglasitvi stečaja, se terjatve unovčijo enako kot premičnine. Stečajni upravitelj ni vezan na nobene dogovore, ki prepovedujejo ali omejujejo odstop terjatve. Te omejitve prenehajo veljati z odstopom terjatve.

Če je terjatev del stečajne mase, se zastaralni rok začasno prekine in začne ponovno teči šele, ko terjatev preneha biti predmet stečajnega postopka.

Sodišče ali drug organ ustavi vsak postopek, ki vključuje terjatev, ki je predmet stečajnega postopka, dokler terjatev ne preneha biti predmet stečajnega postopka.

Stečajni upravitelj unovči druga sredstva podobno kot premičnine ali terjatve.

Pravica do odkupa premoženja iz stečajne mase

Upravičena oseba (opredeljena spodaj) ima s soglasjem dolžnika pravico kadar koli odkupiti kateri koli del premoženja iz stečajne mase po ceni, določeni z izvedenskim mnenjem. V tem primeru se določbe o pravilih za unovčenje ne uporabljajo.

Upravičena oseba ima s soglasjem dolžnika pravico odkupiti premoženje iz stečajne mase po ceni, doseženi na dražbi ali v postopku zbiranja ponudb, ali po ceni, ki jo je ponudil upnik, če to ceno plača stečajnemu upravitelju v desetih dneh po koncu dražbe ali postopka zbiranja ponudb ali predložitvi ponudbe upnika.

Če s soglasjem dolžnika njegov sorodnik v ravni vrsti, sorojenec ali zakonec uveljavlja pravico do odkupa dolžnikovega stanovanja iz stečajne mase, se oproščena vrednost dolžnikovega stanovanja pobota s kupnino.

Za namene uveljavljanja pravice do odkupa premoženja iz stečajne mase se za upravičeno osebo šteje dolžnikov sorodnik v ravni vrsti, sorojenec, zakonec ali občina, v kateri je nepremičnina.

Če je pravica upravičene osebe do odkupa premoženja iz stečajne mase kršena, ima ta oseba pravico zahtevati, da prevzemnik predmet ponudi naprodaj tej osebi. Ta pravica preneha veljati, če se ne uveljavi v treh mesecih od unovčenja predmeta.

11 Katere terjatve je treba prijaviti zoper dolžnikovo stečajno maso in kako se obravnavajo terjatve, nastale po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

Stečaj

Upnik lahko prijavi vse terjatve zoper dolžnika, vključno s tistimi, ki še niso zapadle v plačilo.

Prijavi se lahko tudi zavarovana terjatev (z zastavno pravico na dolžnikovem premoženju).

Zavarovana terjatev, ki jo ima upnik do osebe, ki ni dolžnik, se lahko prijavi, če se zastavna pravica nanaša na dolžnikovo premoženje (obstajajo nekatere omejitve glede poplačila v takih primerih); če taka terjatev ni prijavljena, se obravnava kot šibkejša terjatev zoper stečajno maso.

Prijavijo se lahko tudi prihodnje in pogojne terjatve.

Terjatve, ki se ne prijavijo s prijavo, se imenujejo terjatve zoper stečajno maso.

Delijo se na terjatve zoper splošno stečajno maso in terjatve zoper ločeno stečajno maso (zavarovane z zastavno pravico).

To so na primer:

stroški unovčenja stečajne mase, načrta razdelitve, nagrada stečajnega upravitelja ter nagrada in stroški začasnega stečajnega upravitelja;

pravica do vračila predujma za stroške stečajnega postopka;

povračilo stroškov stečajnega upravitelja, potrebnih za vodenje stečajnega postopka;

preživnina za otroke, ki je zapadla po razglasitvi stečaja in za koledarski mesec, v katerem je bil stečaj razglašen;

stroški v zvezi z upravljanjem stečajne mase in terjatve, nastale v zvezi s poslovanjem podjetja med stečajnim postopkom, vključno s terjatvami iz pogodb, ki jih je sklenil stečajni upravitelj;

nagrada za likvidacijskega upravitelja in odgovornega predstavnika ter povračilo njunih nujnih stroškov po razglasitvi stečaja;

plače delavca in druge pravice na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe o delu, ki se opravlja zunaj delovnega razmerja (v nadaljnjem besedilu: pravice iz dela), nastale po razglasitvi stečaja in za koledarski mesec, v katerem je bil stečaj razglašen, v znesku, ki ga določi stečajni upravitelj ali je dogovorjen med stečajnim upraviteljem in delavcem, ki mu je stečajni upravitelj dodelil delo v zvezi z upravljanjem stečajne mase;

pravice iz dela delavca, nastale po razglasitvi stečaja in za koledarski mesec, v katerem je bil stečaj razglašen, v znesku, ki ga določi stečajni upravitelj ali je dogovorjen med stečajnim upraviteljem in delavcem, ki mu je stečajni upravitelj dodelil delo v zvezi s poslovanjem podjetja med stečajnim postopkom;

terjatve za davke, dajatve, carine, prispevke za zdravstveno zavarovanje, socialno zavarovanje, pokojninsko zavarovanje in dodatno pokojninsko zavarovanje, nastale po razglasitvi stečaja, če so povezane s poslovanjem podjetja med stečajnim postopkom;

pravice iz dela, nastale po razglasitvi stečaja in za koledarski mesec, v katerem je bil stečaj razglašen, v višini največ štirikratnika mesečnega eksistenčnega minimuma za vsak koledarski mesec, v katerem se je delovno razmerje nadaljevalo po razglasitvi stečaja, vključno s koledarskim mesecem, v katerem je bil stečaj razglašen, in koledarskim mesecem, v katerem je prenehalo delovno razmerje;

terjatve za davke, dajatve, carine, prispevke za zdravstveno zavarovanje, socialno zavarovanje, pokojninsko zavarovanje in dodatno pokojninsko zavarovanje, nastale po razglasitvi stečaju, če so povezane z upravljanjem in unovčenjem premoženja;

terjatve za nadomestila iz jamstvenega sklada, če se nanašajo na dajatev, plačano zaposlenemu za njegove pravice iz dela, ki so terjatev zoper stečajno maso.

Stečajni upravitelj redno poravnava terjatve zoper splošno stečajno maso; če enako razvrščenih terjatev zoper splošno stečajno maso ni mogoče v celoti poplačati, se poplačajo sorazmerno.

Terjatve zoper ločeno stečajno maso so povezane z ločeno stečajno maso.

Stečajni upravitelj redno poravnava terjatve zoper ločeno stečajno maso; če enako razvrščenih terjatev zoper ločeno stečajno maso ni mogoče v celoti poplačati, se poplačajo sorazmerno.

Terjatve zoper stečajno maso se prijavijo pri stečajnem upravitelju. Stečajni upravitelj na zahtevo obvesti upnika, ali priznava pravno podlago in višino njegove terjatve zoper stečajno maso, vključno z njeno razvrstitvijo.

Če stečajni upravitelj ne prizna terjatve zoper stečajno maso, je upnik pozvan, naj zoper stečajnega upravitelja vložijo tožbo, v kateri sodišču predlaga, naj določi pravno podlago ali višino terjatve zoper stečajno maso. Če upnik tožbe ne vložijo pravočasno, se terjatev zoper stečajno maso v delu, v katerem je stečajni upravitelj ni priznal, ne upošteva v stečajnem postopku.

Stečajni upravitelj upnikom in drugim osebam odgovarja za kakršno koli škodo, ki jim je povzročena zaradi nerazumnih ali negospodarnih stroškov stečajnega upravitelja pri upravljanju ali unovčenju premoženja ali vodenju podjetja, razen če lahko stečajni upravitelj dokaže, da je ravnal s poklicno skrbnostjo.

Stečajni upravitelj vodi pregledno evidenco terjatev zoper stečajno maso in mora izpisek iz te evidence predložiti sodišču.

Odpis dolga na podlagi stečaja

Pri odpisu dolga se priznavajo tri skupine terjatev:

terjatve, ki jih je mogoče poplačati le v stečajnem postopku ali z načrtom odplačevanja. To so v bistvu terjatve, ki so nastale pred razglasitvijo stečaja ali zagotovitvijo zaščite pred upniki, ter stranske terjatve in terjatve v zvezi z odpovedjo pogodbe, sklenjene pred stečajem, ali odstopom od nje;

terjatve, ki so izključene iz poplačila, tj. v primeru odpisa dolga jih ni mogoče izterjati od dolžnika. To se nanaša na nepredvidene stroške terjatev (ali nekatere od njih), terjatve iz menice ali zadolžnice, pogodbene kazni, druge finančne kazni, terjatve povezanih strank in stroške udeležencev v odpisu dolga; terjatve, na katere odpis dolga ne vpliva (upnik se lahko odloči, ali jih bo prijavil):

terjatve, ki niso prijavljene v stečajnem postopku za odpis dolga, ker stečajni upravitelj upnika ni pisno obvestil, da je bil razglašen stečaj za odpis dolga; terjatve zoper center za pravno pomoč;

zavarovane terjatve v obsegu, v katerem so krite s predmetom zastavne pravice;

terjatev zaradi odgovornosti za namerno povzročeno telesno poškodbo, vključno z nepredvidenimi stroški;

terjatev za preživnino za otroka, vključno z nepredvidenimi stroški;

pravice iz dela, ki jih mora zagotoviti dolžnik;

finančna kazen na podlagi kazenskega prava;

nedenarna terjatev.

Če zavarovana terjatev ni prijavljena v stečajnem postopku za odpis dolga, ima zavarovani upnik pravico zahtevati poplačilo le iz predmeta zastavne pravice.

V stečajnem postopku za odpis dolga ne obstaja institut terjatev zoper stečajno maso. Po unovčenju stečajne mase in končanju vseh sporov, ki bi lahko vplivali na načrt razdelitve izkupička, stečajni upravitelj brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje 60 dni po razglasitvi stečaja pripravi načrt razdelitve izkupička. Namen priprave tega načrta razdelitve objavi v gospodarskem uradnem listu.

Stečajni upravitelj od izkupička najprej odšteje stroške stečajnega postopka, nato oproščeno vrednost dolžnikovega stanovanja, če obstaja, nato poplača terjatve za preživnino za dolžnikove otroke, preostanek pa razdeli med vse prijavljene upnike glede na višino njihovih priznanih terjatev. Stroške poplačila krije vsak upnik sam.

Stroški stečajnega postopka so:

nagrada in stroški stečajnega upravitelja za unovčenje premoženja in izdelavo načrta razdelitve;

stroški stečajnega upravitelja, potrebni za vodenje stečajnega postopka;

stroški, povezani z upravljanjem premoženja, ki je predmet stečajnega postopka;

predujem za stroške izvedenskega mnenja;

stroški preiskav, ki jih na zahtevo upnika izvede stečajni upravitelj, v znesku, ki ga odobri predstavnik upnikov ali zbor upnikov.

12 Katera so pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev?

Prijava terjatev v stečajnem postopku

Terjatev, ki ni terjatev zoper stečajno maso, se v stečajnem postopku prijavi s prijavo.

Izvod prijave se vložijo pri stečajnem upravitelju, in sicer mu mora biti poslan v običajnem roku za prijavo terjatev, ki je 45 dni po razglasitvi stečaja; upnik izvod prijave pošlje tudi sodišču.

Če upnik prijavo stečajnemu upravitelju pošlje pozneje, se prijava upošteva, vendar upnik ne more uveljaviti nobenih glasovalnih ali drugih pravic, povezanih s prijaviteljsko terjatvijo. To ne posega v upnikovo pravico do sorazmernega poplačila; vendar je lahko upnik poplačan le iz izkupička, dodeljenega načrtu razdelitve izkupička iz splošne stečajne mase, namen priprave katerega je bil objavljen v gospodarskem uradnem listu po tem, ko je stečajni upravitelj prejel prijavo. Stečajni upravitelj objavi vpis te terjatve na seznam terjatev ter ime upnika in višino terjatve v gospodarskem uradnem listu.

V primeru zavarovane terjatve je treba zastavno pravico uveljavljati ustrezno in pravočasno v prijavi, poslani stečajnemu upravitelju v običajnem roku za prijavo terjatev, ki je 45 dni po razglasitvi stečaja, sicer terjatev preneha. Prijava se lahko uporabi tudi za prihodnjo terjatev ali terjatev, ki je odvisna od izpolnitve določenega pogoja (v nadaljnjem besedilu: pogojna terjatev); vendar lahko upnik pravice, povezane s pogojno terjatvijo, uveljavlja šele, ko stečajnemu upravitelju dokaže nastanek pogojne terjatve.

Vložitev prijave pri stečajnem upravitelju ima za zastaralni rok in prenehanje pravice enake pravne učinke kot uveljavljanje pravice na sodišču.

V stečajnem postopku svojo terjatev prijavi tudi upnik, ki ima terjatev do druge osebe, ki ni dolžnik, če je zavarovana z zastavno pravico na dolžnikovem premoženju.

Če tak upnik ne prijavi te zavarovane terjatve v običajnem roku, se njegova zastavna pravica v stečajnem postopku ne upošteva, vendar ima zoper zadevno stečajno maso pravico, da se mu izroči tisto, s čimer je bila zadevna stečajna masa obogatena, in lahko to pravico zoper zadevno stečajno maso uveljavlja kot terjatev zoper stečajno maso, vendar se ta poplača šele po poplačilu vseh drugih terjatev zoper stečajno maso.

Podatki za prijavo v stečajnem postopku

Prijavo je treba vložiti na predpisanem obrazcu, vključevati pa mora osnovne podatke, sicer se ne upošteva. Ti osnovni podatki so:

(a) ime, priimek in prebivališče upnika ali ime in sedež upnika;

(b) ime, priimek in prebivališče dolžnika ali ime in sedež dolžnika;

(c) pravna podlaga za nastanek terjatve;

(d) vrstni red poplačila terjatve iz splošne stečajne mase;

(e) skupni znesek terjatve;

(f) upnikov podpis.

Za vsako zavarovano terjatev je treba vložiti ločeno prijavo z navedbo zavarovanega zneska ter vrste, razvrstitve, predmeta in pravne podlage za zastavno pravico.

V prijavi za pogojno terjatev mora biti opredeljen tudi položaj, v katerem bi morala terjatev nastati, ali pogoj, od katerega je terjatev odvisna.

V prijavi je skupni znesek terjatve razdeljen na glavnico in nepredvidene stroške, nepredvideni stroški pa so razdeljeni glede na pravno podlago njihovega nastanka.

Terjatve se prijavijo v evrih. V nasprotnem primeru stečajni upravitelj izračuna znesek tako, da ga pretvori po referenčnem menjalnem tečaju, ki ga je na dan razglasitve stečaja določila in objavila Evropska centralna banka ali nacionalna banka Slovaške (*Národná banka Slovenska*). Če se terjatev uveljavlja v valuti, katere referenčnega menjalnega tečaja ne določi ali objavi niti Evropska centralna banka niti nacionalna banka Slovaške, znesek terjatve s poklicno skrbnostjo določi stečajni upravitelj.

Prijavi se priložijo dokumenti, ki dokazujejo dejstva, navedena v njej. Upnik, ki je računovodski subjekt, mora v prijavo vključiti izjavo, ali je terjatev vključil v računovodske izkaze in v kakšnem obsegu, ali razloge, zakaj tega ni storil.

Prijava za nedenarno terjatev mora vključevati izvedensko mnenje, v katerem je določena vrednost nedenarne terjatve; v nasprotnem primeru se prijava ne upošteva.

Upnik, ki nima prebivališča ali sedeža ali organizacijske enote svojega podjetja na Slovaškem, mora imenovati zastopnika za vročanje pisanj s prebivališčem ali sedežem na Slovaškem in o takem imenovanju pisno obvestiti stečajnega upravitelja; v nasprotnem primeru mu bodo pisanja vročena le z objavo v gospodarskem uradnem listu.

Pomanjkljive prijave v stečajnem postopku

Po izteku običajnega roka za prijavo terjatev stečajni upravitelj brez nepotrebne odlašanja sodišču predloži seznam vlog, ki se po njegovem mnenju ne štejejo za prijave, pri čemer navede svoje mnenje, sodišče pa brez nepotrebne odlašanja odloči, ali je treba te vloge šteti za prijave. Sodišče pošlje svoj sklep stečajnemu upravitelju, ki o tem obvesti zadevne osebe.

Vloge za prijavo terjatve v stečajnem postopku ni mogoče niti popraviti niti spremeniti.

Seznam terjatev v stečajnem postopku

Stečajni upravitelj vpiše prijavljene terjatve na seznam terjatev. Če upnik to zahteva, mu stečajni upravitelj nemudoma izda potrdilo, ali je bila njegova terjatev vpisana na seznam terjatev.

V stečajnem postopku je seznam terjatev podlaga za uveljavljanje pravic, povezanih s prijavljeno terjatvijo.

Prerekanje in ugotovitev terjatev v stečajnem postopku

V slovaškem pravu se ne uporabljata izraza „priznanje“ in „nepriznanje“ terjatev, ampak izraza „prerekanje“ in „ugotovitev“ terjatev.

Stečajni upravitelj vsako prijavljeno terjatev primerja z dolžnikovimi računovodskimi izkazi in drugo dokumentacijo ter seznamom obveznosti, pri čemer upošteva izjave dolžnika in drugih oseb. Stečajni upravitelj izvede tudi lastne preiskave, in če ugotovi, da je terjatev vprašljiva, mora prerekati vprašljive dele terjatve.

Stečajni upravitelj ali upnik, ki je prijavil terjatev, lahko prereka terjatev (zadnjenavedeni na predpisanem obrazcu, ki ga pošlje stečajnemu upravitelju) zaradi njene pravne podlage, izvršljivosti, višine, razvrstitve ali zavarovanja z zastavno pravico ali razvrstitve zastavne pravice. Če terjatev prijavi institucija, organ ali agencija Evropske unije, pravne podlage in zneska, ki ga določi institucija, organ ali agencija Evropske unije, ni mogoče prerekati.

Terjatev se lahko prereka:

v 30 dneh po izteku običajnega roka za prijavo terjatev;

v 30 dneh od objave vpisa terjatve na seznam terjatev v gospodarskem uradnem listu, če je bila terjatev prijavljena pozneje.

V primeru večjega števila prijav ali drugega pomembnega razloga lahko sodišče na predlog stečajnega upravitelja ali brez njega večkrat podaljša rok za stečajnega upravitelja za prerekanje terjatev, vsakokrat za največ 30 dni.

Vsakdo, ki prereka terjatev, mora vedno navesti razloge za to, v primeru prerekanja določenega zneska mora navesti prerekani znesek, v primeru prerekanja razvrstitve mora navesti razvrstitev, ki jo priznava, in v primeru prerekanja zastavne pravice mora navesti prerekani obseg; v nasprotnem primeru prerekanje nima učinka. Če je sodišče prerekano terjatev vsaj delno potrdilo, oseba, ki je prerekala terjatev, zadevnemu upniku odgovarja za kakršno koli škodo, povzročeno s prerekanjem terjatve, razen če lahko ta oseba dokaže, da je to storila s poklicno skrbnostjo.

Stečajni upravitelj prerekanje terjatve brez nepotrebne odlašanja vpiše na seznam terjatev in o tem pisno obvesti upnika, katerega terjatev je bila prerekana.

Prerekanje terjatve s strani upnika je veljavno, če:

je bilo vloženo na predpisanem obrazcu in

je bila na bančni račun stečajnega upravitelja nakazana varščina v višini 350 EUR s številko terjatve na seznamu terjatev kot „variabilnim simbolom“; stečajni upravitelj v ta namen v gospodarskem uradnem listu objavi bančni račun, na katerega se lahko nakaže varščina; varščina se lahko nakaže le do izteka roka za prerekanje terjatve, za vsako prerekanje terjatve, ki je bila prijavljena v ločeni prijavi, pa je treba nakazati ločeno varščino; varščina je del splošne stečajne mase; če je prerekanje v celoti ali delno utemeljeno, ima upnik, ki prereka terjatev, pravico do vračila varščine, ki se lahko uveljavlja kot terjatev zoper stečajno maso.

Dolžnik ima pravico ugovarjati prijavljeni terjatvi v roku, določenem za upnike za prerekanje terjatev. Ugovor se vpiše na seznam terjatev, vendar ne vpliva na ugotovitev terjatve.

Upnik ima pravico, da pri sodišču vloži tožbo za določitev prerekane terjatve, tožbo pa je treba vložiti zoper vsakogar, ki je prerekal terjatev. To pravico je treba na sodišču uveljavljati zoper vse te osebe v 30 dneh od vročitve pisnega obvestila stečajnega upravitelja o prerekanju terjatve upniku, sicer se pravica izteče. Ta tožba se lahko vloži pri sodišču, ki vodi stečajni postopek. Pravica do določitve prerekane terjatve se pravočasno uveljavlja tudi, če je tožba v tem roku vložena pri sodišču, ki ni pristojno. Za sam postopek se uporabljajo splošna postopkovna pravila.

Če upnik terjatve, katere razvrstitev se prereka, ne vloži tožbe, se uporabi najnižja razvrstitev.

Če se terjatev upnika prereka, vendar je bil za odločitev o terjatvi pristojen organ, ki ni sodišče, je sodišče, ki je bilo pristojno za presojo zakonitosti take odločitve, pristojno tudi za postopek za določitev te terjatve; to velja tudi, če organ, ki ni sodišče, ni izdal take odločbe.

Upnik lahko v tožbi zahteva določitev pravne podlage, izvršljivosti, razvrstitve in višine terjatve ali njenega zavarovanja z zastavno pravico ali razvrstitve zastavne pravice. V tožbi lahko zahteva največ to, kar je navedel v prijavi.

Sodna odločba o določitvi prerekane terjatve velja za vse stranke v stečajnem postopku.

Po izteku roka za prerekanje terjatve se terjatev v obsegu, v katerem ni bila prerekana, šteje za ugotovljeno.

Terjatev, ki jo prereka samo stečajni upravitelj, in terjatev, ki jo prereka upnik, lahko stečajni upravitelj prizna s soglasjem tega upnika, če sodišče še ni odločilo o njeni določitvi. Priznanje prerekane terjatve pomeni, da se v odobrenem obsegu šteje za ugotovljeno.

Terjatev, določena s pravnomočno odločbo sodišča ali drugega javnega organa, se šteje za ugotovljeno v odobrenem obsegu.

Na zahtevo upnika, katerega terjatev je bila prerekana, stečajni upravitelj brez nepotrebne odlašanja sodišču predloži prijavo za terjatev, ki jo je drug upnik učinkovito prerekal, skupaj z dokumenti, ki sta jih predložila upnik prijavitelj (katerega terjatev je bila prerekana) in upnik, ki je prerekal terjatev, ter izjavo stečajnega upravitelja, ali in v kakšnem obsegu je terjatev evidentirana v računovodskih izkazih, ali in v kakšnem obsegu jo dolžnik izpodbija ter ali in v kakšnem obsegu jo stečajni upravitelj priznava ali ne ter iz katerega razloga. Sodišče na podlagi teh dokumentov brez nepotrebne odlašanja odloči, ali in v

kakšnem obsegu bo upniku podelilo glasovalne pravice in druge pravice, povezane s prerekano terjatvijo. Sodišče svojo odločbo vroči stečajnemu upravitelju in upniku, o čigar pravicah, povezanih s prerekano terjatvijo, je odločilo; ta odločba se ne objavi v gospodarskem uradnem listu. Upnik, o čigar pravicah, povezanih s prerekano terjatvijo, je sodišče odločilo, se lahko pritoži zoper odločbo.

Prijava terjatev v postopku prestrukturiranja

Prijava se vložijo pri stečajnem upravitelju v 30 dneh od odobritve prestrukturiranja. Prijava, poslana po tem roku, se ne upošteva.

Podatki za prijavo v postopku prestrukturiranja

Smiselno se uporabljajo določbe o podatkih za prijavo v stečajnem postopku. V primeru zavarovane terjatve je treba v prijavi ustrezno in pravočasno uveljavljati zastavno pravico; v nasprotnem primeru se terjatev šteje za nezavarovano terjatev.

Terjatev se lahko popravi ali spremeni le tako, da se prvotna prijava nadomesti z novo prijavo, ki se predloži stečajnemu upravitelju, kar je mogoče le v roku za prijavo terjatev.

Stečajni upravitelj na zahtevo izda potrdilo, da je bila upnikova terjatev vpisana na seznam terjatev.

V primeru kakršnih koli dvomov lahko stečajni upravitelj kadar koli med postopkom prestrukturiranja pri sodišču vložijo zahtevo za odločitev, ali je treba prijavo upoštevati.

Seznam terjatev v postopku prestrukturiranja

Stečajni upravitelj vpiše prijavljene terjatve in informacije, navedene v prijavi, na seznam terjatev, tako da je seznam sestavljen v desetih dneh od izteka roka za prijavo terjatev.

Hkrati s pripravo seznama terjatev stečajni upravitelj dolžnika pozove, naj v roku, ki ga določi stečajni upravitelj ter ni krajši od petih delovnih dni in ne daljši od desetih delovnih dni, izrazi pripombe glede vpisanih terjatev.

Stečajni upravitelj v treh dneh po izteku roka za prerekanje terjatev sodišču pošlje izvod seznama terjatev z navedbo prerekanih terjatev; pri presoji, v kakšnem obsegu so bile prijavljene terjatve prerekane, so odločilne informacije, vpisane na seznam terjatev, predložen sodišču.

Če se med prestrukturiranjem spremenijo informacije, vpisane na seznam terjatev, stečajni upravitelj tako spremembo takoj, ko se seznanj z njo, vpiše na seznam terjatev, in o spremembi seznama terjatev tudi takoj pisno obvesti sodišče.

Seznam terjatev je del spisa stečajnega upravitelja.

Prerekanje in ugotovitev terjatev v postopku prestrukturiranja

Stečajni upravitelj s poklicno skrbnostjo vsako prijavljeno terjatev primerja z dolžnikovimi računovodskimi izkazi in drugo dokumentacijo ter seznamom dolžnikovih obveznosti, pri čemer upošteva izjave dolžnika in drugih oseb. Stečajni upravitelj izvede tudi lastne preiskave, in če ugotovi, da je terjatev vprašljiva glede pravne podlage, izvršljivosti, višine, razvrstitve ali zavarovanja z zastavno pravico ali razvrstitve zastavne pravice, mora prerekati vprašljive dele terjatev.

Stečajni upravitelj lahko terjatev prereka le v 30 dneh po izteku roka za prijavo terjatev. Stečajni upravitelj terjatev prereka tako, da prerekanje terjatve ter razloge in obseg tega prerekanja vpiše na seznam terjatev; če stečajni upravitelj prereka višino terjatve, se na seznam terjatev vpiše tudi ugotovljeni znesek terjatve. Po izteku roka za prerekanje terjatve se terjatev v obsegu, v katerem ni bila prerekana, šteje za ugotovljeno. Za uveljavljanje pravic, povezanih s prijaviteljsko terjatvijo, se prijavljena terjatev šteje za ugotovljeno tudi, če se prereka le njena višina.

Dolžnik ali upnik, ki je prijavil terjatev pri stečajnem upravitelju, je upravičen do vložitve predloga pri stečajnem upravitelju za prerekanje prijavljene terjatve.

Stečajni upravitelj mora vsak predlog oceniti s poklicno skrbnostjo in vložnika predloga pisno obvestiti o tem, kako je bil predlog obravnavan. Stečajni upravitelj predlog v zvezi s prerekanjem terjatve in način njegove obravnave vpiše na seznam terjatev.

Upnik s prerekano terjatvijo lahko v 30 dneh po izteku roka za prerekanje terjatev vložijo tožbo zoper dolžnika, v kateri sodišču predlaga, naj določi pravno podlago, izvršljivost, višino, zavarovanje z zastavno pravico ali razvrstitev zastavne pravice prerekane terjatve; v tožbi lahko zahteva največ to, kar je navedel v prijavi. Ta tožba se vložijo pri sodišču, ki vodi postopek prestrukturiranja.

Če upnik s prerekano terjatvijo ne vložijo tožbe za določitev prerekane terjatve v zakonsko določenem roku ali umakne predlog za določitev prerekane terjatve, se terjatev, ki jo je prijavil upnik, v prerekanem obsegu ne upošteva v postopku prestrukturiranja, in če sodišče potrdi načrt prestrukturiranja, terjatev v prerekanem obsegu ni mogoče uveljavljati zoper dolžnika.

Sodna odločba o določitvi prerekane terjatve velja za vsakogar. Ko odločba sodišča o določitvi prerekane terjatve postane pravnomočna, se terjatev šteje za ugotovljeno v obsegu, ki ga določi sodišče; terjatev se lahko zoper dolžnika uveljavlja samo v tem obsegu.

Dokler se rok za vložitev tožbe za določitev terjatve ne izteče ali dokler sodišče ne izda pravnomočne odločbe o določitvi terjatve, lahko dolžnik pisno prizna prerekano terjatev v zvezi z upnikom; posledično se prerekana terjatev šteje za ugotovljeno v priznanem obsegu. Če je stečajni upravitelj terjatev prerekal na upnikovo zahtevo, lahko dolžnik prizna prerekano terjatev le s soglasjem upnika.

Med prestrukturiranjem se ugotovitev terjatve vpiše na seznam terjatev. Stečajni upravitelj mora ugotovitev terjatve vpisati na seznam terjatev takoj, ko se terjatev šteje za ugotovljeno ali ko jo je dolžnik priznal.

Če sodišče med postopkom za določitev prerekane terjatve razglasi stečaj dolžnika, sodišče s sklepom ustavi postopek za določitev prerekane terjatve.

Prijava terjatev v postopku za odpis dolga

Odpis dolga na podlagi stečaja

Dolžnik mora predlogu za odpis dolga na podlagi stečaja priložiti seznam upnikov, na podlagi katerega stečajni upravitelj vsakega upnika na seznamu pisno obvesti, da je bil razglašen stečaj.

Upnik lahko terjatev prijavi v 45 dneh po razglasitvi stečaja ali pozneje, dokler stečajni upravitelj ne sporoči, da bo pripravil načrt razdelitve.

Če upnik prijavo stečajnemu upravitelju pošlje po izteku 45-dnevnega roka, se prijava upošteva, vendar upnik ne more uveljaviti nobenih glasovalnih pravic. Za prijavo se smiselno uporabljajo določbe o stečaju (oblika, vsebina prijave, valuta in priloge); smiselno se uporabljajo tudi določbe o pomanjkljivih prijavih in seznamu terjatev.

Prijavljeno terjatev lahko prereka le drug prijavljeni upnik. Smiselno se uporabljajo določbe o prerekanju in prijavi terjatev v stečajnem postopku. Vendar za ugotovitev prerekane terjatve zadostuje priznanje upnika, ki je prerekal terjatev; soglasje stečajnega upravitelja ni potrebno.

V postopku odpisa dolga na podlagi stečaja se odpišejo vse terjatve zoper dolžnika (ne samo prijavljene).

Vendar se to lahko spremeni z vložitvijo tožbe za razveljavitev odpisa dolga zaradi dolžnikovega nepoštenega namena, kadar je z zakonodajo kot primer nepoštenega namena izrecno navedena ne vključitev upnika (fizične osebe) na seznam upnikov, tudi če je to zahteval stečajni upravitelj.

Odpis dolga na podlagi načrta odplačevanja

Dolžnik mora predlogu za odpis dolga priložiti seznam svojih obveznosti.

V tem postopku upniki ne prijavljajo terjatev, ampak stečajni upravitelj raziše dolžnikove okoliščine.

Ko je določen načrt odplačevanja, je dolžniku dolg odpisan, vendar se to lahko spremeni z vložitvijo tožbe za razveljavitev odpisa dolga zaradi dolžnikovega nepoštenega namena, kadar je z zakonodajo kot primer nepoštenega namena izrecno navedena ne vključitev upnika (fizične osebe) na seznam upnikov, tudi če je to zahteval stečajni upravitelj.

13 Katera so pravila o razdelitvi iztržkov? Kako se razvrščajo terjatve in pravice upnikov?

Razdelitev izkupička v stečajnem postopku

Razdelitev izkupička v stečajnem postopku se razlikuje glede na vrsto upnika (zavarovani upniki, nezavarovani upniki, upniki s podrejenimi terjatvami, pogodbenimi kaznimi in terjatvami upnikov, povezanih z dolžnikom):

zavarovana terjatev zavarovanega upnika se (v obsegu, v katerem je bila ugotovljena) poplača iz izkupička od unovčenja premoženja, ki tvori ločeno stečajno maso zavarovanega upnika, potem ko se odštejejo terjatve zoper stečajno maso, povezane s popisanimi deli premoženja, ki tvorijo ločeno stečajno maso. Če zavarovane terjatve zavarovanega upnika ni mogoče poplačati v celoti, se v preostalem obsegu poplača kot nezavarovane terjatve; nezavarovane terjatve se (v obsegu, v katerem so bile ugotovljene) poplačajo iz izkupička od unovčenja premoženja, ki tvori splošno stečajno maso, potem ko se odštejejo terjatve zoper stečajno maso, povezane s popisanimi deli premoženja, ki tvorijo splošno stečajno maso. Če nezavarovanih terjatev ni mogoče poplačati v celoti, se poplačajo sorazmerno glede na njihovo višino;

podrejene terjatve se (v obsegu, v katerem so bile ugotovljene) poplačajo iz izkupička od unovčenja premoženja, ki tvori splošno stečajno maso in ki ostane v splošni stečajni masi, potem ko so bile druge nezavarovane terjatve v celoti poplačane. Če podrejenih terjatev ni mogoče poplačati v celoti, se poplačajo sorazmerno glede na njihovo višino. Enako se poplačajo pogodbene kazni in terjatve upnikov, povezanih z dolžnikom.

Razdelitev izkupička v stečajnem postopku temelji na načrtu razdelitve. Preden stečajni upravitelj pripravi načrt razdelitve, sestavi seznam terjatev zoper stečajno maso, ki jih je treba poplačati iz izkupička, dodeljenega ustreznemu stečajni masi (bodisi ločena stečajna masa za zavarovano premoženje bodisi splošna stečajna masa). Stečajni upravitelj objavi ta seznam in namen priprave načrta razdelitve v gospodarskem uradnem listu. Osebe, določene z zakonom, zlasti organi upnikov in upniki, lahko v določenem roku preučijo ta seznam in vložijo ugovore zoper njega. Ti ugovori se lahko nanašajo na razvrstitev terjatve, nerazvrstitev terjatve, izključitev terjatve in obseg terjatve. Po izteku roka stečajni upravitelj izdelava načrt razdelitve in ga predloži upniškemu odboru v odobritev (če odbor ni aktiven, se načrt razdelitve predloži sodišču). Po odobritvi načrta stečajni upravitelj izplača nesporni del izkupička zadevnemu upniku, sporni del pa zadrži do odločitve sodišča.

Na splošno se načrt razdelitve (bodisi iz ločene stečajne mase bodisi iz splošne stečajne mase) pripravi takoj po unovčenju ustreznega dela premoženja. Če to dopušča narava zadeve, stečajni upravitelj sestavi tudi delni načrt razdelitve, vendar v večini stečajnih postopkov obstaja samo en (končni) načrt razdelitve. Načrt razdelitve vključuje tudi pogojne in prekane terjatve. Prerekane terjatve se poplačajo šele po odločitvi sodišča o njihovi ugotovitvi. Pogojne terjatve se poplačajo šele, če in ko nastanejo.

Ko je premoženje s seznama v celoti unovčeno in so vsi s tem povezani spori končani, stečajni upravitelj izdelava končni načrt razdelitve izkupička za nezavarovane upnike. Ta končni načrt razdelitve vključuje tudi vse predhodne načrte razdelitve.

V postopku prestrukturiranja in postopku odpisa dolga na podlagi načrta odplačevanja se izkupiček ne razdeli.

Odpis dolga na podlagi stečaja

Po unovčenju stečajne mase in končanju vseh sporov, ki bi lahko vplivali na načrt razdelitve izkupička, stečajni upravitelj brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje 60 dni po razglasitvi stečaja pripravi načrt razdelitve izkupička. Namen priprave tega načrta razdelitve objavi v gospodarskem uradnem listu. Stečajni upravitelj od izkupička najprej odšteje stroške stečajnega postopka, nato oproščeno vrednost dolžnikovega stanovanja, če obstaja, nato poplača terjatve za preživnino za dolžnikove otroke, preostanek pa sorazmerno razdeli med vse prijavljene upnike glede na višino njihovih ugotovljenih terjatev. Stroške poplačila krije vsak upnik sam.

Plačila, za katera stečajni upravitelj v treh mesecih po izdelavi načrta razdelitve ne more ugotoviti upnikovega bančnega računa ali naslova, pripadejo državi. Stečajni upravitelj ta plačila nakaže na bančni račun sodišča, ki je razglasilo stečaj.

Stečajni upravitelj upnikom odgovarja za kakršno koli škodo, ki jo utrpijo, ker je bil načrt razdelitve izkupička izveden v nasprotju s pravili iz zakonodaje, razen če lahko stečajni upravitelj dokaže, da je ravnal s poklicno skrbnostjo.

Stroški stečajnega postopka se poplačajo iz izkupička, dodeljenega nezavarovanim upnikom, v naslednjem vrstnem redu:

nagrada in stroški stečajnega upravitelja za unovčenje premoženja in izdelavo načrta razdelitve;

stroški stečajnega upravitelja, potrebni za vodenje stečajnega postopka;

stroški, povezani z upravljanjem premoženja, ki je predmet stečajnega postopka;

predujem za stroške izvedenskega mnenja;

stroški preiskav, ki jih na zahtevo upnika izvede stečajni upravitelj, v znesku, ki ga odobri predstavnik upnikov ali zbor upnikov.

14 Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti (zlasti s poravnavo)?

Stečaj

Sodišče na predlog ali brez njega odloči o končanju stečajnega postopka, če ugotovi, da dolžnik nima zadostnih sredstev niti za plačilo terjatev zoper stečajno maso; v svojem sklepu odloči tudi o nagradi in stroških stečajnega upravitelja, ki se plačajo iz dolžnikovega premoženja, predujmu za nagrado in stroške začasnega stečajnega upravitelja in predujmu za stroške stečajnega postopka.

Sodišče na predlog ali brez njega tudi odloči o končanju stečajnega postopka, če ugotovi, da niso bili izpolnjeni osnovni pogoji za stečaj; o nagradi in stroških stečajnega upravitelja odloči tako kot pri končanju stečajnega postopka zaradi nezadostnih sredstev.

Sodišče na predlog stečajnega upravitelja odloči o končanju stečajnega postopka, ko je izpolnjen končni načrt razdelitve izkupička.

Sodišče sklep o končanju stečajnega postopka nemudoma objavi v gospodarskem uradnem listu ter ga tudi vroči dolžniku in stečajnemu upravitelju. Stečajni upravitelj in upnik, katerega ugotovljena terjatev ni bila niti v celoti niti delno poplačana, se lahko pritožita zoper sklep.

Sodišče objavi pravnomočnost svojega sklepa o končanju stečajnega postopka v gospodarskem uradnem listu. Ob objavi tega obvestila preneha več učinkov in funkcij upniškega odbora, če je bil ustanovljen. To ne vpliva na veljavnost in učinkovitost dejanj, izvedenih med stečajnim postopkom.

Na dan končanja stečajnega postopka stečajni upravitelj zaključuje račune in pripravi posamezen sklop računovodskih izkazov v skladu s posebno zakonodajo. Prav tako izroči vse potrebne dokumente in preostalo premoženje dolžniku ali likvidacijskemu upravitelju ter uredi vse potrebno v zvezi s končanjem stečajnega postopka. Ko stečajni upravitelj izpolni te naloge, ga sodišče razreši funkcije.

Stečajni postopek se lahko konča tudi s sklepom, s katerim pritožbeno sodišče razveljavi odločbo sodišča prve stopnje ali spremeni del, ki se nanaša na razglasitev stečaja. Sodišče ta sklep vroči dolžniku in stečajnemu upravitelju. Sklep tudi nemudoma objavi v gospodarskem uradnem listu, s čimer prenehajo učinki stečajnega postopka, zastavne pravice, ki so se iztekle, se obnovijo, funkciji stečajnega upravitelja in upniškega odbora, če je bil ustanovljen, pa prenehata.

Sodišče v sklepu iz zgornjega odstavka odloči o nagradi stečajnega upravitelja, ki jo mora po odredbi sodišča plačati oseba, ki je vložila predlog za začetek stečajnega postopka.

Če je dolžnik fizična oseba, ki umre med stečajnim postopkom, ga v obsegu premoženja, ki je predmet stečajnega postopka, nadomestijo njegovi dediči ali država, če dedičev ni ali so se ti odpovedali dediščini.

Na podlagi izpiska s seznama terjatev se lahko po končanju stečajnega postopka vložil predlog za postopek izvršbe ali zaplombe za ugotovljeno terjatev, ki ji dolжник ni izrecno ugovarjal v roku, ki ga je določil stečajni upravitelj. Stečajni upravitelj po končanju stečajnega postopka seznam terjatev deponira pri sodišču.

Prestrukturiranje

Sodišče odloči o predlogu za potrditev načrta, ki ga je vložil predlagatelj načrta in ga je sprejel zbor za odobritev. Predlagatelj načrta mora ta predlog vložiti v desetih dneh od zbora za odobritev, vključevati pa mora zapisnik zbora za odobritev in sprejeti načrt.

Predlog za potrditev načrta se lahko vložijo tudi če načrta ni sprejel zbor za odobritev ali ni bil dogovorjen z dolžnikom.

Če predlagatelj načrta predloga za potrditev načrta ne vložijo v zakonsko določenem roku, stečajni upravitelj sodišče nemudoma pozove, naj razglasi stečaj. Če ena od skupin ni imela večine glasov, potrebne za sprejetje načrta, lahko predlagatelj načrta v predlogu za potrditev načrta sodišče prosi, naj sprejetje načrta v skupini nadomesti s svojo odločbo, če:

načrt ne pomeni, da bodo stranke, dodeljene skupini, ki je glasovala proti sprejetju načrta, v očitno slabšem položaju, kot bi bile, če načrt ne bi bil sprejet; sodišče opre svojo odločitev na njihovo verjetno poplačilo v stečajnem postopku na dan začetka postopka prestrukturiranja, pri čemer upošteva podatke, predstavljene v načrtu, razen če ni dokazano drugače;

je imela večina skupin, vzpostavljenih v skladu z načrtom, večino glasov, potrebnih za sprejetje načrta, in

so navzoči upniki glasovali za sprejetje načrta z absolutno večino glasov, ki se štejejo glede na višino njihovih ugotovljenih terjatev.

Sodišče odloči o nadomestitvi soglasja v svojem sklepu o potrditvi ali zavrnitvi načrta.

Če ni razloga za zavrnitev načrta, ga sodišče potrdi s sklepom v 15 dneh od prejema predloga za potrditev načrta; načrt, ki ga potrdi sodišče, je priloga k temu sklepu. V sklepu o potrditvi načrta sodišče odloči tudi o končanju postopka prestrukturiranja.

Sodišče sklep nemudoma objavi v gospodarskem uradnem listu. Načrt, ki ga potrdi sodišče, se ne objavi; to se ne uporablja za določbe o novem posojilu.

Načrt, ki ga potrdi sodišče, je del spisa v zadevi. Udeleženci načrta in njihovi zastopniki imajo pravico do vpogleda v spis v zadevi in načrt, ki ga je potrdilo sodišče, ter izdelati izvlečke, dvojnike in fotokopije ali zaprositi sodišče, naj proti plačilu stroškov izdela fotokopije.

Sodišče odloči o **zavrnitvi načrta**, če:

so bile zakonodaja o podrobnostih načrta, postopku izdelave načrta in glasovanju o načrtu ali druge določbe v zvezi z načrtom bistveno kršene ter je to negativno vplivalo na katerega koli udeleženca načrta;

je bil načrt sprejet z goljufivim ravnanjem ali dodelitvijo posebnih ugodnosti kateremu koli udeležencu načrta;

načrta ni sprejel zbor za odobritev; to ne velja, če je bilo soglasje zbora nadomeščeno z odločbo sodišča;

na podlagi načrta ne bodo izdane delnice ali drugi deleži v lastniškem kapitalu dolžnika ali prevzemnika v zameno za nove denarne naložbe ali zamenjavo terjatev upnikov v skupini za nezavarovane terjatve, razen upnikov v skupini za nezavarovane terjatve delavcev, in sicer vsaj v višini razdeljenega dobička za zadnji dve leti;

načrt ni pravičen za skupine upnikov, ker predpostavlja tudi, da lahko pravica ali obveznost, ki jih vsebuje načrt, nastanejo, se spremenijo ali prenehajo tako, da bodo upniki v skupinah za nezavarovane terjatve poplačani pozneje kot zavarovani upniki, ne da bi za to obstajal upravičen razlog;

je načrt bistveno v nasprotju s skupnimi interesi upnikov;

je stopnja poplačila katere koli nezavarovane terjatve nižja od 50 % terjatve; to ne velja, če se zadevni upnik pisno strinja s to nižjo stopnjo poplačila;

bodo v skladu s ključnim delom načrta plačila za poravnavo katerih koli nezavarovanih terjatev zagotovljena v več kot petletnem obdobju; to ne velja, če se zadevni upnik pisno strinja s tem daljšim obdobjem za plačila za poravnavo upnikovih terjatev.

Sodišče sklep o zavrnitvi načrta nemudoma objavi v gospodarskem uradnem listu. Predlagatelj načrta se lahko zoper sklep pritoži v 15 dneh po njegovi objavi v gospodarskem uradnem listu. Pritožbeno sodišče o pritožbi odloči v 30 dneh po njeni vložitvi.

Ko sklep o zavrnitvi načrta postane pravnomočen, sodišče z enim sklepom ustavi postopek prestrukturiranja, začne stečajni postopek in razglasi stečaj v zvezi z dolžnikovim premoženjem. V sklepu tudi imenuje stečajnega upravitelja, ki je izbran naključno. Sodišče ta sklep nemudoma objavi v gospodarskem uradnem listu, s čimer prenehajo učinki začetka postopka prestrukturiranja ter funkciji upniškega odbora in stečajnega upravitelja. Sodišče sklep vroči dolžniku in stečajnemu upravitelju, imenovanemu s sklepom.

Odpis dolga na podlagi stečaja

Postopek se konča v treh primerih:

če stečajni upravitelj ugotovi, da stečajna masa ne bo krila stroškov stečajnega postopka (dolжник ostane oproščen dolg);

če noben upnik ne prijavi terjatev v stečajnem postopku (dolжник ostane oproščen dolg);

če stečajni upravitelj izpolni načrt razdelitve v postopku (tj. po unovčenju premoženja razdeli sredstva med upnike), dolжник ostane oproščen dolg;

če osnovni pogoji za stečajni postopek niso bili izpolnjeni, sodišče razveljavi tudi odpis dolga.

V obeh primerih stečajni upravitelj javno objavi, da je stečajni postopek končan. Po končanju stečajnega postopka:

preneha funkcija stečajnega upravitelja;

preneha funkcija predstavnika upnikov;

preneha pooblastilo stečajnega upravitelja za upravljanje dolžnikovega premoženja in ukrepanje v zadevah v zvezi s tem premoženjem;

preneha dolžnikova obveznost plačila terjatev v stečajnem postopku stečajnemu upravitelju;

preneha nedopustnost pobota terjatev;

prenehajo omejitve odpovedi pogodb ali odstopa od njih;

se konča postopek za določitev prerokane terjatve.

Odpis dolga na podlagi načrta odplačevanja – končanje

Postopek se konča, če sodišče ugotovi, da po vložitvi predloga za določitev načrta odplačevanja pogoji za zagotovitev zaščite pred upniki niso bili izpolnjeni.

Postopek se konča, če je sodišče v sklepu o zagotovitvi zaščite pred upniki dolžniku naložilo, naj nakaže predujem za stečajnega upravitelja, in dolжник tega ni storil v sedmih dneh od zahteve stečajnega upravitelja.

Postopek se konča, če stečajni upravitelj javno objavi, da zaradi dolžnikovih okoliščin ni mogoče določiti načrta odplačevanja.

Postopek se konča, če sodišče odloči, da zaradi dolžnikovih okoliščin ni mogoče določiti načrta odplačevanja.

Postopek se konča, ko sodišče določi načrt odplačevanja (samo v tem primeru je dolжник oproščen dolg).

15 Katere so pravice upnikov po končanju postopka v primeru insolventnosti?

Stečaj

Na podlagi izpiska s seznama terjatev se lahko po končanju stečajnega postopka vložil predlog za postopek izvršbe ali zaplombe za ugotovljeno terjatev, ki ji dolжник ni izrecno ugovarjal v roku, ki ga je določil stečajni upravitelj. Stečajni upravitelj po končanju stečajnega postopka seznam terjatev deponira pri sodišču.

Prestrukturiranje

Predlog za razglasitev načrta za neveljavnega v zvezi z upnikom se lahko vložijo na podlagi naslednjih dejavnikov: to mora biti upnik, ki je glasoval proti sprejetju načrta ter je na zapisnik zбора za odobritev podal utemeljen ugovor; ali pa mora to biti udeleženec načrta, ki je lahko izvajalec državne pomoči; na podlagi načrta bodo terjatve, dodeljene isti skupini kot upnikova ugotovljena terjatev, poplačane v drugačni višini ali na drugačen način, kar pomeni, da bodo upniki s temi terjatvami imeli prednost pred upnikom, ali lastninske pravice delničarjev, dodeljene isti skupini kot lastninska pravica upnika kot delničarja, bodo na podlagi načrta izpolnjene v drugačni višini ali na drugačen način, kar pomeni, da bodo delničarji s temi lastninskimi pravicami imeli prednost pred upnikom, ali predlagatelj načrta upnikove ugotovljene terjatve ni razvrstil v skupino, kot jo je zahteval upnik, s čimer je bil upnik postavljen v slabši položaj, kot če načrt ne bi bil sprejet; pri tem sodišče svojo odločitev opre na verjetno poplačilo upnika v stečajnem postopku, ali predlagatelj načrta upnikove ugotovljene terjatve ni razvrstil v skupino zavarovanih terjatev v obsegu, kot ga je zahteval upnik, s čimer je bil upnik postavljen v slabši položaj, kot če načrt ne bi bil sprejet; pri tem sodišče svojo odločitev opre na verjetno poplačilo upnika v stečajnem postopku, ali izpolnitev potrjenega načrta bo privedla do dodelitve nezakonite državne pomoči.

Poleg tega se lahko uveljavljajo naslednji razlogi za neveljavnost (s strani katerega koli upnika):

če dolжник ali prevzemnik ustrezno in pravočasno ne poravnava terjatve ali druge obveznosti na podlagi načrta v zvezi z udeležencem načrta v 30 dneh od prejema obvestila, je načrt neveljaven v zvezi s terjatvijo udeleženca;

po končanju prestrukturiranja dolжник ali prevzemnik ne sme razdeliti dobička ali drugih lastnih sredstev med svoje člane, dokler niso poplačane terjatve upnikov v skupini nezavarovanih terjatev do višine njihovih ugotovljenih terjatev na podlagi načrta (v stečajnem postopku se lahko izpodbija razdelitev dobička ali drugih lastnih sredstev). Predlog za neveljavnost vložijo nezavarovani upnik;

če dolжник ali prevzemnik ustvari dobiček, ki je prikazan v računovodskih izkazih, in tega dobička ne potrebuje za nadaljnje poslovanje podjetja ali znatnega dela podjetja, kot je predvideno z načrtom, ima nezavarovani upnik pravico zahtevati pri sodišču, ki je potrdilo načrt, da se iz tega dobička poplača prvotna terjatev upnika v višini razlike med zneskom, potrebnim za poplačilo terjatve, in plačilom temu upniku na podlagi načrta; vendar sodišče upniku ne more dodeliti večjega deleža tega dobička, kot je delež, ki pripada drugim upnikom v isti skupini.

Če je načrt neveljaven v razmerju do upnika, sta dolжник in prevzemnik solidarno odgovorna za poravnavo upnikove prvotne terjatve v obsegu, v katerem je bila terjatev prijavljena in ugotovljena, skupaj z obrestmi, izračunanimi na ugotovljeni del terjatve od začetka prestrukturiranja. Dolжник in prevzemnik morata upnikovo terjatev poravnati v prvotnem roku za plačilo.

Če je načrt neveljaven v razmerju do delničarja dolžnika, sta dolжник in prevzemnik solidarno odgovorna za to, da delničarju plačata znesek, ki bi ustrezal delničarjevemu deležu dolžnikovega izkupička iz likvidacije v času, ko je sodišče potrdilo načrt. Razen če delničar ne dokaže drugače, se za vrednost izkupička iz likvidacije šteje, da je enaka nič.

Če je načrt neveljaven v razmerju do dolžnika ali prevzemnika, se lahko za upnikovo prvotno terjatev izvede postopek izvršbe ali zablembe.

Odpis dolga na podlagi stečaja

Pošten namen – domneva se, da ima dolжник ob vložitvi predloga pošten namen, kar lahko upniki izpodbijajo v „klasičnem“ civilnem postopku. Tega ne smejo izpodbijati v samem postopku za odpis dolga, ampak šele po tem, ko se ta postopek konča.

Odpis dolga na podlagi načrta odplačevanja

Pošten namen – domneva se, da ima dolжник ob vložitvi predloga pošten namen, kar lahko upniki izpodbijajo v „klasičnem“ civilnem postopku. Tega ne smejo izpodbijati v samem postopku za odpis dolga, ampak šele po tem, ko se ta postopek konča.

Dolжник nima poštenega namena, če:

dela svojega premoženja ni vključil na seznam premoženja, niti na zahtevo stečajnega upravitelja, čeprav je glede na okoliščine zanj vedel ali moral vedeti; premoženje zanemarljive vrednosti se ne upošteva;

na seznamu premoženja ni navedel upnika (fizične osebe), niti na zahtevo stečajnega upravitelja, zaradi česar upnik ni prijavil svoje terjatve, čeprav je dolжник glede na okoliščine vedel ali moral vedeti za tako osebo; majhni upniki se ne upoštevajo;

je v predlogu ali prilogi k predlogu ali na zahtevo stečajnega upravitelja predložil pomembne informacije, ki so bile neresnične, ali ni predložil pomembnih informacij, čeprav je glede na okoliščine vedel ali moral vedeti, da so te informacije pomembne;

brez upravičenega razloga ni sodeloval s stečajnim upraviteljem, kot je bilo potrebno, in se je tako sodelovanje dolžnika lahko upravičeno zahtevalo;

je mogoče iz dolžnikovega ravnanja pred vložitvijo predloga sklepati, da je namerno povzročil plačilno nesposobnost, da bi lahko vložil predlog;

ob vložitvi predloga ni bil plačilno nesposoben in je glede na okoliščine vedel ali moral vedeti za to;

je mogoče iz dolžnikovega ravnanja pred vložitvijo predloga sklepati, da je pri prevzemu obveznosti računal na to, da bo lahko svoje dolgove rešil s stečajem ali načrtom odplačevanja;

je mogoče iz dolžnikovega ravnanja pred vložitvijo predloga sklepati, da je želel škodovati upniku ali dati prednost enemu od upnikov;

brez upravičenega razloga ustrezno in pravočasno ne izpolnjuje načrta odplačevanja, ki ga je določilo sodišče;

brez upravičenega razloga ustrezno in pravočasno ne plačuje preživnine za otroka, zapadle po zadevnem datumu; na ta razlog se lahko sklicuje samo otrok ali otrokov zakoniti skrbnik;

brez upravičenega razloga ni ustrezno in pravočasno izpolnil obveznosti, da centru za pravno pomoč povrne predujem za pavšalno nagrado stečajnega upravitelja; na ta razlog se lahko sklicuje samo center za pravno pomoč;

si je prizadeval doseči odpis dolgov, čeprav ob vložitvi predloga središče dolžnikovih glavnih interesov ni bilo na Slovaškem.

Sodišče bo strožje upoštevalo dejstva, ki vplivajo na dolžnikov pošten namen, če dolжник ima ali je imel znatno premoženje in izkušnje s poslovanjem, dela ali je delal kot vodstveni delavec, dela ali je delal v upravnih organih pravne osebe ali če ima druge ustrezne izkušnje.

Sodišče bo prizanesljivejše pri dejstvih, ki vplivajo na dolžnikov pošten namen, če ima dolжник samo osnovnošolsko izobrazbo, je v upokojitveni starosti ali blizu nje, ima resne zdravstvene težave, je začasno ali trajno brez doma ali pa ga je prizadela druga nesreča, ki otežuje njegovo funkcioniranje v družbi.

Sodišče bo pošten namen dolžnika preučilo le na podlagi predloga za razveljavitev odpisa dolga zaradi nepoštenega namena. Dolžnikovega poštenega namena ne bo preučilo v stečajnem postopku ali postopku za določitev načrta odplačevanja.

16 Kdo mora nositi stroške in izdatke, nastale med postopkom v primeru insolventnosti?

Stečaj

Načeloma stroški sklica in izvedbe zбора upnikov pomenijo terjatev zoper stečajno maso. Pri tem načelu obstajajo naslednje izjeme.

Če je bil zbor upnikov sklican na pobudo upnika, stroške sklica in izvedbe zбора plača upnik, ki je zahteval zbor, razen če zbor upnikov ne odloči drugače.

Pogoj za vložitev predloga za določitev prerokane terjatve, če terjatev preroka le upnik, je ustrezno in pravočasno nakazilo predujma za stroške. Če vložnik predloga ne predloži dokaza o nakazilu predujma, sodišče ustavi postopek.

Član upniškega odbora ima za opravljanje svoje funkcije pravico do povračila stroškov, ki so mu očitno nastali pri opravljanju te dolžnosti; ti stroški so terjatev zoper splošno stečajno maso v znesku, ki ga odobri upniški odbor.

Če je bilo premoženje, ki je predmet stečajnega postopka, novčeno v postopku izvršbe ali zaplembe, vendar izkupiček še ni bil izplačan upravičeni stranki, izkupiček postane del ustrezne stečajne mase, stroški postopka pa so terjatev zoper to stečajno maso.

Stroški izvedenskega mnenja, ki ga je zahteval upniški odbor, so terjatev zoper splošno stečajno maso. Stroški izvedenskega mnenja, ki ga je zahteval zavarovani upnik, so terjatev zoper ločeno stečajno maso tega upnika (predmet zastavne pravice).

Stroški postopka za izključitev premoženja s seznama so glede na odločitev sodišča terjatev zoper zadevno stečajno maso.

Stroški, ki jih imajo stranke v stečajnem postopku in povezanih postopkih, so izključeni iz poplačila v stečajnem postopku (vendar je lahko s posebnimi predpisi določeno drugače, npr. znesek za določitev prerokane terjatve in za izvedenska mnenja).

Prestrukturiranje

Načeloma stroške plača dolжник. Dolжник krije:

stroške mnenja o prestrukturiranju;

nagrado (pavšalno nagrado in nagrado za opravljanje funkcije) in stroške stečajnega upravitelja;

stroške sklica in izvedbe zbora upnikov;

stroške člana upniškega odbora, ki so mu očitno nastali pri opravljanju te funkcije; dolжник plača te stroške v znesku, ki ga odobri upniški odbor.

Odpis dolga na podlagi stečaja

V postopku za odpis dolga na podlagi stečaja se domneva, da ima dolжник zelo omejeno premoženje, zato se stroški znižajo na minimum, krijejo pa jih upniki. Če upniki vedo za določeno premoženje, morajo na lastne stroške poskrbeti za to, da se prenese v stečajno maso.

Stroški strank v postopku, ki izhajajo iz njihove udeležbe v stečajnem postopku ali postopku za določitev načrta odplačevanja, se ob odpisu dolga ne morejo izterjati od dolžnika.

Stečajni upravitelj se pri preiskavi okoliščin dolžnika opira na seznam premoženja, seznam upnikov in informacije, ki jih zagotovijo dolжник, upniki in druge osebe. Stečajni upravitelj pri tej preiskavi sredstev in obveznosti ravna s poklicno skrbnostjo, prav tako tudi pri drugih preiskavah, ki ne zahtevajo veliko časa in jih je mogoče izvesti z nizkimi stroški.

Stečajni upravitelj izvede druge preiskave na zahtevo upnika, če upnik plača predujem za stroške teh preiskav. Take preiskave izvede na stroške upnika.

Upnik je v stečajnem postopku upravičen do povračila teh stroškov kot stroškov stečajnega postopka v znesku, ki ga odobri predstavnik upnikov ali zbor upnikov, če predstavnik upnikov ni bil imenovan.

Za stroške zavarovanega upnika obstajajo posebna pravila, ker se lahko zavarovani upnik odloči, ali bo stranka v postopku ali ne.

Obremenjeno premoženje postane del stečajne mase le, če se prijavi prednostni zavarovani upnik.

Če se prijavi le poznejši zavarovani upnik, je obremenjeno premoženje predmet stečajnega postopka le, če je mogoče predpostavljati poplačilo zavarovanega upnika s poznejšo zastavno pravico. Za presojo, ali je obremenjeno premoženje predmet stečajnega postopka, se njegova vrednost oceni na podlagi izvedenskega mnenja, pripravljenega po navodilih stečajnega upravitelja na zahtevo in stroške tega poznejšega zavarovanega upnika. Če poznejši zavarovani upnik ne nakaže predujma za stroške izvedenskega mnenja v roku, ki ga določi stečajni upravitelj, se šteje, da obremenjeno premoženje ni predmet stečajnega postopka.

Stečajni upravitelj lahko skliče zbor upnikov (vendar mu tega ni treba storiti), če meni, da je to potrebno. Stečajni upravitelj skliče tak zbor na zahtevo katerega koli prijavljenega upnika, ki nakaže predujem za stroške izvedbe zbora in stečajnemu upravitelju plača pavšalno nagrado za njegovo izvedbo.

Odpis dolga na podlagi načrta odplačevanja

Stroške tega postopka krije predvsem dolжник.

Sistem je zasnovan tako, da se postopek (razen dela, ki se nanaša na formalni predlog) začne šele, ko je nakazan predujem za nagrado stečajnega upravitelja in potrebne stroške postopka.

Stroški strank v postopku, ki izhajajo iz njihove udeležbe v stečajnem postopku ali postopku za določitev načrta odplačevanja, se ob odpisu dolga ne morejo izterjati od dolžnika.

Če se upnik ne strinja s predlaganim načrtom odplačevanja, lahko pri stečajnem upravitelju vloži ugovor. Stečajni upravitelj poda pripombe nanj, o njem pa odloči sodišče.

17 Katera so pravila v zvezi z ničnostjo, izpodbojnostjo ali neizvršljivostjo pravnih dejanj, ki so v škodo vseh upnikov?

Zakon o stečaju (Zákon č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizáci) ureja dejanja, ki so v škodo upniku, tako da pod nekaterimi pogoji določa njihovo neveljavnost. Neveljavnost ima posledice le, če se izpodbijajo dolžnikova dejanja. Stečajni upravitelj in upniki imajo pravico, da jih izpodbijajo, vendar ima upnik to pravico le, če stečajni upravitelj ne ukrepa v razumnem času v zvezi z upnikovo zahtevo za izpodbijanje pravnega dejanja. Pravica do izpodbijanja pravnega dejanja preneha, če se v zvezi z dolžnikom ali na sodišču ne uveljavlja v enem letu od razglasitve stečaja; za pravico do izpodbijanja pravnega dejanja se šteje, da se je v zvezi z dolžnikom uveljavljala le, če dolжник pisno prizna to pravico. Na podlagi zakonodaje se lahko izpodbijajo tudi pravna dejanja, pravice iz katerih so že izvršljive ali so že bile izpolnjene.

Če je pred razglasitvijo stečaja potekal postopek prestrukturiranja in je bil stečaj razglašen med tem postopkom, je za določitev obdobja, v katerem je bilo izvedeno pravno dejanje, ki ga je mogoče izpodbijati na podlagi zakona o stečaju, odločilen začetek postopka prestrukturiranja.

Pravna dejanja mora izvesti dolжник brez protiplačila ali prednosti ali škode za poplačilo prijavljene terjatve katerega koli od dolžnikovih upnikov. To morajo biti pravna dejanja v zvezi z dolžnikovim premoženjem.

Zakon o stečaju opredeljuje tudi druga podrobna pravila v zvezi z dokazovanjem namena škodovanja upniku. V nekaterih primerih namena sploh ni treba dokazati, v drugih pa je to izpodbojna domneva. Zakon določa tudi pravne posledice izpodbojnosti, ki se uveljavlja na sodišču, to je vrnitev premoženja, ki ga je pridobila oseba, zoper katero se je uveljavljala pravica.

Pri prestrukturiranju so dejanja, ki so v škodo upnika, pomembna pri preizkusu najboljših interesov upnikov: stečajni upravitelj mora pri primerjavi rezultata načrta prestrukturiranja in morebitnega stečaja upoštevati tudi izpodbojna pravna dejanja.

Sicer pa se v okviru prestrukturiranja pravna dejanja ne izpodbijajo.

Vendar v nekaterih primerih zakon vključuje domneve o morebitnem prehodu s prestrukturiranja na stečajni postopek, in če se to zgodi, so nekatera pravna dejanja izpodbojna.

Stečajni upravitelj lahko pravna dejanja dolžnika odobri le, če se z njimi zviša vrednost dolžnikovega premoženja ali če so potrebna za doseganje cilja prestrukturiranja. Če dolжник brez soglasja stečajnega upravitelja izvede pravno dejanje, za katero mora imeti njegovo soglasje, to ne vpliva na veljavnost pravnega dejanja, vendar se lahko pravno dejanje izpodbija v stečajnem postopku, če je bil za dolžnikovo premoženje v dveh letih od začetka postopka prestrukturiranja razglašen stečaj.

Po končanju prestrukturiranja dolжник ali prevzemnik ne sme razdeliti dobička ali drugih lastnih sredstev med svoje člane, dokler niso poplačane terjatve upnikov v skupini nezavarovanih terjatev do višine njihovih ugotovljenih terjatev na podlagi načrta; v stečajnem postopku se lahko izpodbija razdelitev dobička ali drugih lastnih sredstev, ki je tudi razlog za neveljavnost načrta.

Poleg tega so kakršna koli pravna dejanja dolžnika ali stečajnega upravitelja med postopkom prestrukturiranja, s katerim je udeležencu načrta dana prednost, ki je načrt ne predvideva, nična in neveljavna.

Pri odpisu dolga pravice upnikov, da na podlagi civilnega prava zahtevajo poplačilo iz tega, kar je bilo z izpodbojnim pravnim dejanjem izključeno iz dolžnikovega premoženja, ostanejo nespremenjene. Poleg tega se v nadaljnjih postopkih glede poštenega namena upošteva ravnanje dolžnika, iz katerega je mogoče sklepati, da je namerno povzročil plačilno nesposobnost ali da je želel škodovati upniku ali dati prednost enemu od upnikov.

Zadnja posodobitev: 06/05/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.